

วุฒิสภา

เอกสารประกอบการพิจารณา

พระราชกำหนด

ให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา
และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาด
ของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙

พ.ศ. ๒๕๖๓

(สภาผู้แทนราษฎรลงมติอนุมัติแล้ว)

เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับประกอบการพิจารณา
ของวุฒิสภา

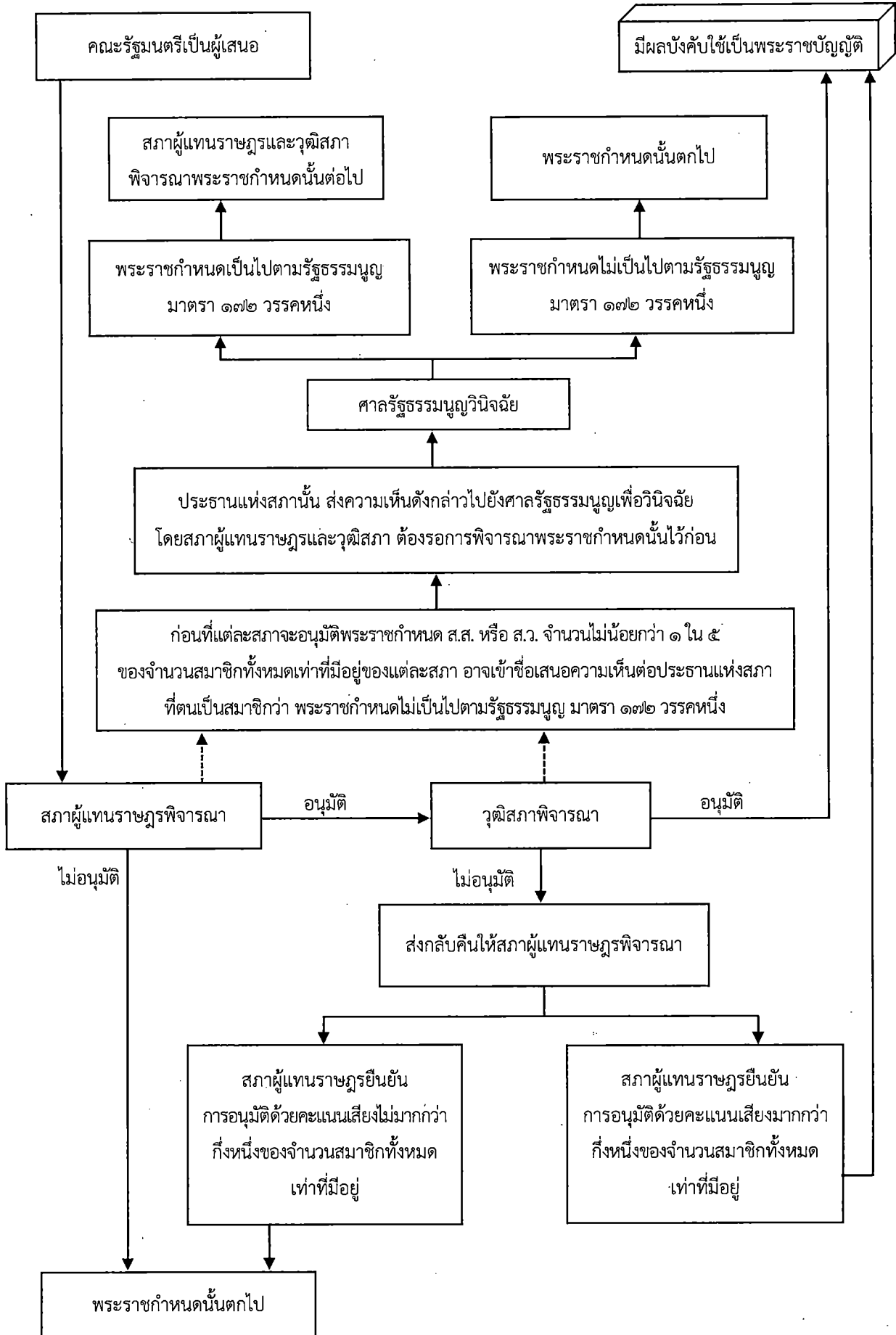
อ.พ.๒/๒๕๖๓

จัดทำโดย

สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

www.senate.go.th

กระบวนการพิจารณาพระราชกำหนด
ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

คำนำ

เอกสารประกอบการพิจารณาพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๓ ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติอนุมัติแล้ว

เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในราชการวงงาน ด้านนิติบัญญัติของวุฒิสภา โดยมุ่งเน้นสารประโยชน์ในเชิงอ้างอิงเบื้องต้น สำหรับประกอบการพิจารณา ของสมาชิกวุฒิสภา

สำนักกฎหมาย
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
พฤษภาคม ๒๕๖๓

เอกสารประกอบการพิจารณา

จัดทำโดย

นายรัช ผาสุข	เลขาธิการวุฒิสภา
ร้อยตำรวจเอกหญิง วิริญญา ประสพสุข	รองเลขาธิการวุฒิสภา
นายทศพร แยมวงษ์	ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย
นายบุญสงค์ ทองอินทร์	ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานกฎหมาย ๑
นางสาวบุษกร วิทยานุกรณ์	นิติกรชำนาญการ
นางพัชรา พุกเศรษฐี	วิทยากรชำนาญการ
นางพวงผกา วรศิลป์	เจ้าพนักงานธุรการอาวุโส
นางสาวอมรรัตน์ สงเคราะห์ธรรม	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน
นางสาวอลงกรณ์ ต้นเบ็ด	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน

กลุ่มงานกฎหมาย ๑ สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา โทร. ๐ ๒๘๓๑ ๙๒๘๘

ผลิตโดย

กลุ่มงานการพิมพ์ สำนักการพิมพ์ โทร. ๐ ๒๘๓๑ ๕๘๒๙ , ๐ ๒๘๓๑ ๕๘๙๐
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ท่านสมาชิกวุฒิสภา และผู้สนใจที่มีความประสงค์หรือต้องการที่จะศึกษาเอกสารประกอบการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติเป็นการล่วงหน้าก่อนวันประชุมวุฒิสภา สามารถสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับเอกสารประกอบการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติได้จากเว็บไซต์วุฒิสภา www.senate.go.th

สารบัญ

หน้า

ส่วนที่ ๑ สารสำคัญ และบทวิเคราะห์

พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา
และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาด
ของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๓ (สภาผู้แทนราษฎรลงมติอนุมัติแล้ว)

๑. สารสำคัญของพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา
และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาด
ของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๓..... ๑
๒. บทวิเคราะห์พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา
และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาด
ของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๓..... ๗

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลทางวิชาการประกอบการพิจารณาพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลัง กู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ที่ได้รับผลกระทบ จากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๓ (สภาผู้แทนราษฎรลงมติอนุมัติแล้ว)

๑. ความเป็นมาเกี่ยวกับพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา
เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของ
โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๑ -
๒. แผนงานหรือโครงการให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงิน เพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา
และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัส
โคโรนา ๒๐๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๓ -
๓. ข้อเสนอโครงการภายใต้แผนงานหรือโครงการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือ เยียวยา
และชดเชยให้กับภาคประชาชน เกษตรกร และผู้ประกอบการ ซึ่งได้รับผลกระทบ
จากสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ - ๖ -
๔. รวบรวมกฎหมายเกี่ยวกับการกู้เงิน (จำนวน ๓๘ ฉบับ) - ๘ -
๕. บทวิเคราะห์ข้อดีและข้อสังเกตของพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงิน
เพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ที่ได้รับผลกระทบ
จากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๑๓ -

ภาคผนวก

- : สำเนาหนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี
ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๓/๑๒๓๒๘ ลงวันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๖๓
เรื่อง พระราชกำหนด รวม ๔ ฉบับ
กราบเรียน ประธานวุฒิสภา (๑)
- : พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา
และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาด
ของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๓ (๒)
- : ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการดำเนินการตามแผนงาน
หรือโครงการภายใต้พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา
เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากการระบาด
ของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๓ พ.ศ. ๒๕๖๓ (๓)

ส่วนที่ ๑

สาระสำคัญ และบทวิเคราะห์

พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา
เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ที่ได้รับผลกระทบ
จากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๓
(สภาผู้แทนราษฎรลงมติอนุมัติแล้ว)

สาระสำคัญ

ของพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา
และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาด
ของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๓

ตามที่ได้มีการประกาศใช้พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไข
ปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อ
ไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๓^๑ เป็นกฎหมายแล้ว นายกรัฐมนตรีจึงได้เสนอพระราชกำหนดดังกล่าว
เพื่อให้สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาพิจารณาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยมาตรา ๑๗๒
ต่อไป^๒

พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และ
ฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙
พ.ศ. ๒๕๖๓ มีหลักการและเหตุผล ดังนี้

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา
และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙

^๑ “พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและ
สังคม ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๓” (๒๕๖๓, ๑๙ เมษายน).
ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม ๑๓๗ ตอนที่ ๓๐ ก. หน้า ๑-๔.

^๒ ข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๔๓ กำหนดว่า

“ข้อ ๑๔๓ เมื่อประธานวุฒิสภาได้รับพระราชกำหนดจากคณะรัฐมนตรีแล้ว ให้บรรจุเข้าระเบียบวาระ
การประชุมเป็นเรื่องด่วน

การพิจารณาพระราชกำหนดตามมาตรา ๑๗๒ และมาตรา ๑๗๔ ของรัฐธรรมนูญ ให้วุฒิสภาพิจารณา
และลงมติว่าจะอนุมัติหรือไม่อนุมัติพระราชกำหนดดังกล่าว

เมื่อวุฒิสภามีมติอนุมัติหรือไม่อนุมัติพระราชกำหนดตามวรรคสองแล้ว ให้ประธานวุฒิสภาแจ้งให้
คณะรัฐมนตรีและสภาผู้แทนราษฎรทราบ”

เหตุผล

โดยที่โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ได้ระบาดอย่างรุนแรงขึ้นทั่วโลกรวมทั้งประเทศไทย และองค์การอนามัยโลกได้ประกาศให้เป็นภาวะการณั้แพร่ระบาดใหญ่ทั่วโลกประกอบด้วยโรคติดเชื้อดังกล่าวเป็นโรคอุบัติใหม่ที่ยังไม่มียารักษาและวัคซีนป้องกัน ส่งผลให้จำนวนผู้ติดเชื้อทั่วโลกและภายในประเทศเพิ่มสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว และยังไม่สามารถคาดการณ์ได้ว่าการระบาดของโรคดังกล่าวจะสิ้นสุดลงเมื่อใด นอกจากนี้ การระบาดของโรคร้ายแรงนี้ยังทำให้ระบบเศรษฐกิจทั้งของโลกและของประเทศไทยหดตัวลงอย่างรุนแรงและรวดเร็ว กระทบต่อประชาชนทุกสาขาอาชีพในวงกว้าง ถือเป็นภัยพิบัติสาธารณะที่ส่งผลกระทบอย่างรุนแรงต่อชีวิตและสุขภาพอนามัยของประชาชนและต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศอย่างยิ่งยวด ที่ผ่านมารัฐบาลได้ใช้งบประมาณแผ่นดินที่มีอยู่ในการดำเนินมาตรการและวิธีการต่าง ๆ เพื่อหยุดยั้งและควบคุมการระบาดของโรคและช่วยเหลือเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบ แต่ก็ยังไม่เพียงพอในอันที่จะยุติการระบาดของโรคและช่วยเหลือเยียวยาประชาชนซึ่งได้รับผลกระทบในทุกภาคส่วน แม้จะได้มีการปรับแผนการใช้จ่ายงบประมาณมาใช้จ่ายในการนี้แล้วก็ตาม โดยในเบื้องต้นรัฐบาลประมาณการว่ามีความจำเป็นรีบด่วนที่จะต้องใช้จ่ายเงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมประมาณหนึ่งล้านล้านบาท ซึ่งไม่อาจดำเนินการให้ได้มาโดยวิธีการงบประมาณตามปกติ จึงเป็นกรณีฉุกเฉินที่มีความจำเป็นรีบด่วนอันมิอาจหวั่นไหวได้เพื่อประโยชน์ในอันที่จะรักษาความปลอดภัยสาธารณะ ความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศ และป้องกันภัยพิบัติสาธารณะ จึงจำเป็นต้องตราพระราชกำหนดนี้

พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๓ มีเนื้อหารวมจำนวน ๑๑ มาตรา สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

๑. พระราชกำหนดนี้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑๙ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๓ เป็นต้นไป (มาตรา ๒)
๒. กำหนดให้กระทรวงการคลังโดยอนุมัติคณะรัฐมนตรีมีอำนาจกู้เงินบาทหรือเงินตราต่างประเทศ หรือออกตราสารหนี้ ในนามรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย มีมูลค่ารวมกันไม่เกิน ๑,๐๐๐,๐๐๐ ล้านบาท โดยต้องลงนามในสัญญากู้เงินหรือออกตราสารหนี้ภายในวันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๔ ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในการแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (มาตรา ๓)

๓. กำหนดให้การกู้เงินตามพระราชกำหนดนี้เป็นการกู้เงินตามมาตรา ๕๓ แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑^๓ (มาตรา ๔)

๔. เงินกู้ตามพระราชกำหนดนี้ จะนำไปใช้เพื่อการอื่นนอกจากการดังต่อไปนี้ไม่ได้

- (๑) เพื่อแก้ไขปัญหาการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙
- (๒) เพื่อช่วยเหลือ เยียวยา และชดเชยให้แก่ภาคประชาชน เกษตรกร และผู้ประกอบการซึ่งได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙
- (๓) เพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙

ทั้งนี้ แผนงานหรือโครงการใช้จ่ายเงินดังกล่าว ให้เป็นไปตามที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติ ตามบัญชีท้ายพระราชกำหนดนี้ (มาตรา ๕)

๕. กำหนดให้การกู้เงินตามพระราชกำหนดนี้ ให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติ เท่าที่จำเป็นโดยคำนึงถึงขีดความสามารถของรัฐในการชำระหนี้คืนประกอบด้วย ทั้งนี้ การกู้เงินเพื่อการ ตามมาตรา ๕ (๑) และ (๒) กล่าวคือ เพื่อแก้ไขปัญหาการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ และเพื่อช่วยเหลือ เยียวยา และชดเชยให้แก่ภาคประชาชน เกษตรกร และผู้ประกอบการซึ่งได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ให้มีมูลค่ารวมกันไม่เกิน ๖๐๐,๐๐๐ ล้านบาท และเพื่อการตามมาตรา ๕ (๓) กล่าวคือ เพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ให้มีมูลค่ารวมกันไม่เกิน ๔๐๐,๐๐๐ ล้านบาท

ในกรณีจำเป็น คณะรัฐมนตรีจะมีมติให้นำวงเงินกู้เพื่อการตามมาตรา ๕ (๒) มาใช้ เพื่อการตามมาตรา ๕ (๑) ก็ได้

^๓ พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๕๓ บัญญัติไว้ว่า

“มาตรา ๕๓ การกู้เงินของรัฐบาลนอกเหนือจากที่บัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วยการบริหารหนี้สาธารณะ ให้กระทรวงการคลังกระทำได้ก็แต่โดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายที่ตราขึ้นเป็นการเฉพาะ และเฉพาะกรณีที่มีความจำเป็น ที่จะต้องดำเนินการโดยเร่งด่วนและอย่างต่อเนื่องเพื่อแก้ไขปัญหาวิกฤติของประเทศ โดยไม่อาจตั้งงบประมาณรายจ่าย ประจําปีได้ทัน

กฎหมายที่ตราขึ้นตามวรรคหนึ่ง ต้องระบุวัตถุประสงค์ของการกู้เงิน ระยะเวลาในการกู้เงิน แผนงาน หรือโครงการที่ใช้จ่ายเงิน กู้ วงเงินที่อนุญาตให้ใช้จ่ายเงินกู้ และหน่วยงานของรัฐซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบการดำเนินแผนงานหรือ โครงการที่ใช้จ่ายเงินกู้

เงินที่ได้รับจากการกู้เงินตามวรรคหนึ่ง ให้กระทรวงการคลังเก็บรักษาไว้เพื่อให้หน่วยงานของรัฐเบิกไป ใช้จ่ายตามแผนงานหรือโครงการตามที่กฎหมายกำหนดได้โดยไม่ต้องนำส่งคลัง เว้นแต่จะมีกฎหมายบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น”

พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๓

ในกรณีจำเป็นอันมิอาจหลีกเลี่ยงได้ คณะรัฐมนตรีจะมีมติให้นำวงเงินกู้เพื่อการตามมาตรา ๕ (๓) มาใช้เพื่อการตามมาตรา ๕ (๑) และ (๒) เพิ่มเติมก็ได้ แต่เมื่อรวมวงเงินกู้ทั้งหมดต้องไม่เกิน ๑,๐๐๐,๐๐๐ ล้านบาท (มาตรา ๖)

๖. กำหนดให้มีคณะกรรมการกลั่นกรองการใช้จ่ายเงินกู้เพื่อพิจารณากลั่นกรองและอนุมัติการใช้จ่ายเงินกู้ให้เป็นไปตามมาตรา ๕ และมาตรา ๖ ประกอบด้วย เลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เป็นประธานกรรมการ ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ปลัดกระทรวงการคลัง ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ ผู้อำนวยการสำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งจำนวนไม่เกิน ๕ คน เป็นกรรมการ ให้รองเลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติคนหนึ่งซึ่งเลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติมอบหมาย เป็นเลขานุการ และผู้แทนสำนักงบประมาณและผู้แทนสำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ เป็นผู้ช่วยเลขานุการร่วม โดยให้สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติรับผิดชอบงานวิชาการและธุรการของคณะกรรมการกลั่นกรองการใช้จ่ายเงินกู้

วาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิให้เป็นไปตามที่นายกรัฐมนตรีกำหนด

การดำเนินการตามแผนงานหรือโครงการตามพระราชกำหนดนี้ ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะรัฐมนตรีกำหนดโดยข้อเสนอแนะของคณะกรรมการกลั่นกรองการใช้จ่ายเงินกู้ (มาตรา ๗)

๗. กำหนดให้คณะกรรมการกลั่นกรองการใช้จ่ายเงินกู้มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) พิจารณากลั่นกรองแผนงานหรือโครงการให้เป็นไปตามแผนงานหรือโครงการใช้จ่ายเงินกู้ตามพระราชกำหนดนี้ ก่อนเสนอคณะรัฐมนตรีอนุมัติ

(๒) กำกับดูแลการดำเนินงานตามแผนงานหรือโครงการที่ใช้เงินกู้ตามพระราชกำหนดนี้ และรายงานความก้าวหน้าต่อคณะรัฐมนตรีอย่างน้อยทุก ๓ เดือน

(๓) กำหนดวงเงินสำหรับรายการเงินสำรองจ่ายตามแผนงานหรือโครงการที่กำหนดไว้ในบัญชีท้ายพระราชกำหนดนี้ เพื่อจัดเตรียมไว้เป็นค่าใช้จ่ายสำหรับการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการบริหารโครงการตามความจำเป็นและเหมาะสม เพื่อขออนุมัติต่อคณะรัฐมนตรี

(๔) เสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณามีมติตามมาตรา ๖ วรรคสอง และวรรคสาม

(๕) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมาย

(๖) เสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อวางระเบียบเกี่ยวกับการดำเนินการตามแผนงานหรือโครงการที่ใช้เงินกู้ตามพระราชกำหนดนี้ ระเบียบดังกล่าวเมื่อคณะรัฐมนตรีเห็นชอบแล้วให้ใช้บังคับได้

(๗) ปฏิบัติการอื่นตามที่คณะรัฐมนตรีหรือนายกรัฐมนตรีมอบหมาย

การพิจารณากลับกรองตาม (๑) คณะกรรมการต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จไม่ช้ากว่า ๒๐ วันนับแต่วันที่ได้รับเรื่อง (มาตรา ๘)

๘. กำหนดให้สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะมีหน้าที่และอำนาจดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารและจัดการการกู้เงิน การเบิกจ่ายเงินกู้ การชำระหนี้ และการอื่นใดที่เกี่ยวกับการกู้เงินตามพระราชกำหนดนี้ และให้นำกฎหมายว่าด้วยการบริหารหนี้สาธารณะมาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม เว้นแต่คำว่าหน่วยงานของรัฐ ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ^๕ ทั้งนี้ นอกจากพระราชกำหนดนี้จะบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น (มาตรา ๙)

๙. กำหนดให้กระทรวงการคลังรายงานการกู้เงินตามพระราชกำหนดนี้ ที่ได้กระทำในปีงบประมาณที่แล้วมาแล้วให้รัฐสภาทราบภายใน ๖๐ วันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ โดยรายงานดังกล่าวอย่างน้อยต้องระบุรายละเอียดของการกู้เงิน วัตถุประสงค์ของการใช้จ่ายเงินกู้ รวมถึงผลสัมฤทธิ์และประโยชน์ที่ได้รับหรือคาดว่าจะได้รับ (มาตรา ๑๐)

๑๐. กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชกำหนดนี้ (มาตรา ๑๑)

^๕ พระราชบัญญัติการบริหารหนี้สาธารณะ พ.ศ. ๒๕๔๘

“มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้ “หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรมหรือส่วนราชการที่มีชื่อเรียกอย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรม ส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ศาล และหน่วยงานอื่นของรัฐ แต่ไม่รวมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและรัฐวิสาหกิจ”

^๕ พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑

“มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้ “หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า

(๑) ส่วนราชการ

(๒) รัฐวิสาหกิจ

(๓) หน่วยงานของรัฐสภา ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง ศาลรัฐธรรมนูญ องค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ

และองค์กรอัยการ

(๔) องค์การมหาชน

(๕) ทุณฑมนเวียนที่มีฐานะเป็นนิติบุคคล

(๖) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๗) หน่วยงานอื่นของรัฐตามที่กฎหมายกำหนด”

พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม

ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๓

บทวิเคราะห์

พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจ และสังคม ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๓

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการตราพระราชกำหนด

พระราชกำหนดเป็นกฎหมายที่มีสถานะในระดับเดียวกับพระราชบัญญัติ ซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๗๒ วรรคหนึ่ง^๑ ได้กำหนดหลักเกณฑ์ในการตราพระราชกำหนดว่า “จะต้องเป็นกรณีเพื่อประโยชน์ในอันที่จะรักษาความปลอดภัยของประเทศ ความปลอดภัยสาธารณะ ความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศ หรือป้องปัดภัยพิบัติสาธารณะ และให้กระทำได้เฉพาะเมื่อคณะรัฐมนตรีเห็นว่าเป็นกรณีฉุกเฉินที่มีความจำเป็นรีบด่วนอันมิอาจจะหลีกเลี่ยงได้”

เมื่อพิจารณาเหตุผลของการตราพระราชกำหนดนี้ สรุปความได้ว่า โดยที่โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ได้ระบาดอย่างรุนแรงขึ้นทั่วโลกรวมทั้งประเทศไทย และองค์การอนามัยโลก ได้ประกาศให้เป็นภาวะการแพร่ระบาดใหญ่ทั่วโลกประกอบกับโรคติดเชื้อดังกล่าวเป็นโรคอุบัติใหม่ที่ยังไม่มียารักษาและวัคซีน ป้องกัน ส่งผลให้จำนวนผู้ติดเชื้อทั่วโลกและภายในประเทศเพิ่มสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว และยังไม่สามารถคาดการณ์ได้ว่าการระบาดของโรคดังกล่าวจะสิ้นสุดลงเมื่อใด นอกจากนั้น การระบาดของโรคร้ายแรงนี้ ยังทำให้ระบบเศรษฐกิจทั้งของโลกและของประเทศไทยหดตัวอย่างรุนแรงและรวดเร็ว กระทบต่อประชาชนทุกสาขาอาชีพในวงกว้าง ถือเป็นภัยพิบัติสาธารณะที่ส่งผลกระทบอย่างรุนแรงต่อชีวิตและสุขภาพอนามัยของประชาชนและต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศอย่างยิ่งยวด ที่ผ่านมารัฐบาลได้ใช้งบประมาณแผ่นดินที่มีอยู่ในการดำเนินมาตรการและวิธีการต่าง ๆ เพื่อหยุดยั้งและควบคุมการระบาดของโรคและช่วยเหลือเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบ แต่ก็ยังไม่เพียงพอในอันที่จะยุติการระบาดของโรคและช่วยเหลือเยียวยาประชาชนซึ่งได้รับผลกระทบในทุกภาคส่วน แม้จะได้มีการปรับแผนการใช้จ่ายงบประมาณมาเพื่อใช้จ่ายในการนี้แล้วก็ตาม

^๑ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๗๒ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า

“มาตรา ๑๗๒ ในกรณีเพื่อประโยชน์ในอันที่จะรักษาความปลอดภัยของประเทศ ความปลอดภัยสาธารณะ ความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศ หรือป้องปัดภัยพิบัติสาธารณะ พระมหากษัตริย์จะทรงตราพระราชกำหนดให้ใช้บังคับดังเช่นพระราชบัญญัติก็ได้

โดยในเบื้องต้นรัฐบาลประมาณการว่ามีความจำเป็นรีบด่วนที่จะต้องใช้จ่ายเงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ประมาณ ๑,๐๐๐,๐๐๐ ล้านบาท ซึ่งไม่อาจดำเนินการให้ได้มาโดยวิธีการงบประมาณตามปกติ จึงเป็นกรณีฉุกเฉินที่มีความจำเป็นรีบด่วนอันมิอาจจะหลีกเลี่ยงได้ ในอันที่จะรักษาความมั่นคงทางสังคมอันจะส่งผลถึงความปลอดภัยสาธารณะและความปลอดภัยของประเทศ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๗๒ จึงจำเป็นต้องตราพระราชกำหนดนี้

๒. ข้อสังเกตเกี่ยวกับการตราพระราชกำหนด

โดยที่พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๓ ได้วางหลักในเรื่องวัตถุประสงค์และวงเงินในการกู้เงินตามพระราชกำหนดนี้ วงเงินทั้งสิ้น ๑,๐๐๐,๐๐๐ ล้านบาท ในมาตรา ๕ ประกอบบัญชีท้ายพระราชกำหนด ได้กำหนดแผนงานหรือโครงการใช้จ่ายเงินกู้จะต้องมีวัตถุประสงค์เพื่อการดำเนินการใน ๓ กรณี ดังต่อไปนี้

(๑) เพื่อแก้ไขปัญหาการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (วงเงิน ๔๕,๐๐๐ ล้านบาท)

(๒) เพื่อช่วยเหลือ เยียวยา และชดเชยให้แก่ภาคประชาชน เกษตรกร และผู้ประกอบการ ซึ่งได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (วงเงิน ๕๕๕,๐๐๐ ล้านบาท)

(๓) เพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (วงเงิน ๔๐๐,๐๐๐ ล้านบาท)

ทั้งนี้ แผนงานหรือโครงการใช้จ่ายเงินกู้เพื่อการดังกล่าว ให้เป็นไปตามที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติตามบัญชีท้ายพระราชกำหนดนี้

นอกจากนี้ มาตรา ๗ วรรคสาม^๒ ได้กำหนดให้การดำเนินการตามแผนงานหรือโครงการตามพระราชกำหนดนี้ ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะรัฐมนตรีกำหนด โดยข้อเสนอแนะของคณะกรรมการกลั่นกรองการใช้จ่ายเงินกู้

^๒ พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๓ มาตรา ๗ บัญญัติว่า

“มาตรา ๗ เพื่อประโยชน์ในการพิจารณาถ้อยแถลงและอนุมัติการใช้จ่ายเงินกู้ ให้เป็นไปตามมาตรา ๕ และมาตรา ๖ ให้มีคณะกรรมการกลั่นกรองการใช้จ่ายเงินกู้ประกอบด้วย เลขานุการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เป็นประธานกรรมการ ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ปลัดกระทรวงการคลัง ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ ผู้อำนวยการสำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้ง

ในเวลาต่อมา คณะรัฐมนตรีโดยข้อเสนอแนะของคณะกรรมการกลั่นกรองการใช้จ่ายเงินกู้จึงมีมติวางระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการดำเนินการตามแผนงานหรือโครงการภายใต้พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๓ พ.ศ. ๒๕๖๓^๓ ให้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๖๓ เพื่อให้การดำเนินการตามแผนงานหรือโครงการภายใต้พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๓ เป็นไปอย่างรัดกุม มีประสิทธิภาพ คุ่มค่า และเป็นประโยชน์ในการแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ โดยระเบียบดังกล่าวได้กำหนดหลักเกณฑ์ในการเสนอ การพิจารณากลับกรอง และการอนุมัติแผนงานหรือโครงการประเภทต่าง ๆ สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

๑. ในการเสนอโครงการเพื่อขอใช้จ่ายเงินกู้ภายใต้วงเงินในแผนงานหรือโครงการที่ ๑ ซึ่งหมายถึง “แผนงานหรือโครงการที่มีวัตถุประสงค์ทางการแพทย์และสาธารณสุข เพื่อแก้ไขปัญหาการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ตามที่กำหนดไว้ในบัญชีท้ายพระราชกำหนด” ให้หน่วยงานของรัฐโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีเจ้าสังกัดจัดทำรายละเอียดโครงการเสนอต่อกระทรวงสาธารณสุขเพื่อรวบรวมและจัดทำความเห็น ก่อนเสนอคณะกรรมการพิจารณา

โดยที่ในการจัดทำความเห็นให้กระทรวงสาธารณสุขพิจารณาความสอดคล้องของโครงการตามวัตถุประสงค์ของแผนงาน หรือโครงการและให้นำส่งความเห็นพร้อมทั้งรายละเอียดโครงการของหน่วยงานของรัฐเสนอต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณาภายใน ๑๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับข้อเสนอจาก

จำนวนไม่เกินห้าคน เป็นกรรมการ ให้รองเลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติคนหนึ่งซึ่งเลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติมอบหมาย เป็นเลขานุการ และผู้แทนสำนักงบประมาณและผู้แทนสำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ เป็นผู้ช่วยเลขานุการร่วม โดยให้สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติรับผิดชอบงานวิชาการและธุรการของคณะกรรมการกลั่นกรองการใช้จ่ายเงินกู้

วาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ให้เป็นไปตามที่นายกรัฐมนตรีกำหนด

การดำเนินการตามแผนงานหรือโครงการตามพระราชกำหนดนี้ ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะรัฐมนตรีกำหนดโดยข้อเสนอแนะของคณะกรรมการกลั่นกรองการใช้จ่ายเงินกู้”

^๓ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการดำเนินการตามแผนงานหรือโครงการภายใต้พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๓ พ.ศ. ๒๕๖๓ ในภาคผนวก หน้า (๙-๑๔)

หน่วยงานของรัฐซึ่งมีรายละเอียดข้อมูลครบถ้วน ทั้งนี้ หากพ้นกำหนดเวลาดังกล่าว ให้ถือว่ากระทรวง
สาธารณสุขเห็นชอบกับโครงการของหน่วยงานของรัฐและให้หน่วยงานของรัฐเสนอคณะกรรมการพิจารณาต่อไป

๒. ในการเสนอโครงการเพื่อขอใช้จ่ายเงินกู้ภายใต้วงเงินในแผนงานหรือโครงการที่ ๒
ซึ่งหมายถึง “แผนงานหรือโครงการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือ เยียวยา และชดเชยให้กับ
ภาคประชาชน เกษตรกร และผู้ประกอบการซึ่งได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การระบาดของ
โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ตามที่กำหนดไว้ในบัญชีท้ายพระราชกำหนด” ให้หน่วยงานของรัฐ
โดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีเจ้าสังกัดจัดทำรายละเอียดโครงการเสนอต่อกระทรวงการคลัง
เพื่อรวบรวมและจัดทำความเห็น ก่อนเสนอคณะกรรมการพิจารณา

โดยที่ในการจัดทำความเห็นให้กระทรวงการคลังพิจารณาความสอดคล้องของโครงการ
ตามวัตถุประสงค์ของแผนงาน หรือโครงการและให้นำส่งความเห็นพร้อมทั้งรายละเอียดโครงการ
ของหน่วยงานของรัฐเสนอต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณาภายใน ๑๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับข้อเสนอ
จากหน่วยงานของรัฐซึ่งมีรายละเอียดข้อมูลครบถ้วน ทั้งนี้ หากพ้นกำหนดเวลาดังกล่าว ให้ถือว่า
กระทรวงการคลังเห็นชอบกับโครงการของหน่วยงานของรัฐ และให้หน่วยงานของรัฐเสนอคณะกรรมการ
พิจารณาต่อไป

๓. ในการเสนอโครงการเพื่อขอใช้จ่ายเงินกู้ภายใต้วงเงินในแผนงานหรือโครงการที่ ๓
ซึ่งหมายถึง “แผนงานหรือโครงการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ที่ได้รับผลกระทบ
จากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ตามที่กำหนดไว้ในบัญชีท้ายพระราชกำหนด”
ให้สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติจัดทำกรอบนโยบายการฟื้นฟูเศรษฐกิจ
และสังคมของประเทศในด้านต่าง ๆ เสนอต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณา และนำเสนอคณะรัฐมนตรี
ให้ความเห็นชอบ

เมื่อคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบในการเสนอโครงการแล้ว ให้หน่วยงานของรัฐโดย
ความเห็นชอบของรัฐมนตรีเจ้าสังกัดจัดทำรายละเอียดโครงการที่มีความสอดคล้องกับกรอบนโยบาย
การฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมของประเทศเสนอสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
เพื่อรวบรวมและจัดทำความเห็นแล้วเสนอคณะกรรมการพิจารณาภายใน ๑๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับ
ข้อเสนอจากหน่วยงานของรัฐซึ่งมีรายละเอียดข้อมูลครบถ้วน ทั้งนี้ หากพ้นกำหนดเวลาดังกล่าว
ให้สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเสนอโครงการต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณาต่อไป

๔. การเก็บรักษาเงินกู้และการเบิกจ่ายเงินกู้ ให้สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะนำเงินกู้
ฝากบัญชีเงินฝากกระทรวงการคลังชื่อบัญชี “เงินกู้ตามพระราชกำหนดกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา COVID-๑๙”

เมื่อหน่วยงานเจ้าของโครงการดำเนินโครงการเสร็จสิ้นครบทุกโครงการแล้ว หรือไม่มีความจำเป็นที่จะต้องใช้จ่ายเงินกู้ตามโครงการอีก ให้สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะนำเงินกู้ที่เหลือในบัญชีส่งคืนคลังและปิดบัญชีดังกล่าว

๕. การติดตามประเมินผล และการรายงานผลการใช้จ่ายเงินกู้ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี ทั้งนี้ ตามมาตรา ๕๘ แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑^๔

๖. การใช้งบเงินกู้สำหรับรายการเงินสำรองจ่ายให้หน่วยงานเจ้าของโครงการ โดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีเจ้าสังกัด เสนอคำขอใช้เงินกู้พร้อมแสดงเหตุผลความจำเป็นต่อคณะกรรมการพิจารณาถ่วงดุลและเสนอความเห็น ก่อนเสนอขออนุมัติต่อคณะรัฐมนตรีต่อไป

^๔ พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๕๘ บัญญัติว่า

“มาตรา ๕๘ เมื่อได้มีการใช้จ่ายเงินกู้ตามมาตรา ๕๓ และมาตรา ๕๖ แล้ว ให้มีการติดตาม ประเมินผล และการรายงานผลการใช้จ่ายเงินกู้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐมนตรีกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี”

ส่วนที่ ๒

ข้อมูลทางวิชาการประกอบการพิจารณา

พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา

เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ที่ได้รับผลกระทบ

จากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๓

(สภาผู้แทนราษฎรลงมติอนุมัติแล้ว)

ความเป็นมาเกี่ยวกับพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงิน
เพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ที่ได้รับผลกระทบ
จากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๓

ไวรัสโคโรนาเป็นไวรัสที่จัดอยู่ในวงใหญ่ที่สุดในบรรดาไวรัสที่พบในทั้งสัตว์และคน ปัจจุบันไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่แพร่ระบาดไปแล้วอย่างน้อย ๑๘๕ ประเทศและดินแดนทั่วโลก และมีผู้ติดเชื้อกว่า ๓,๕๐๗,๔๒๔ คน ทั้งได้คร่าชีวิตผู้คนไปแล้วกว่า ๒๔๗,๔๙๗ คน (ข้อมูล ณ วันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๖๓)^๑

การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 ขยายวงกว้างขึ้นทั่วโลกและมีจำนวนผู้ติดเชื้อพุ่งสูงขึ้นต่อเนื่อง ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจไทยทั้งทางตรงและทางอ้อม เริ่มต้นจากภาคบริการ โดยเฉพาะการท่องเที่ยวซึ่งมีส่วนร้อยละ ๑๒ ของ GDP นักท่องเที่ยวหดหาย โดยในเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ นักท่องเที่ยวจีนได้หดตัวกว่าร้อยละ ๘๕ และนักท่องเที่ยวโดยรวมหดตัวร้อยละ ๔๔ ทำให้ธุรกิจท่องเที่ยวซบเซากะทันหัน ต่อมาผลกระทบได้ขยายวงกว้างไปยังภาคการอุตสาหกรรม ส่งผลให้ห่วงโซ่การผลิตและการขนส่งสินค้าระหว่างประเทศขาดตอน การค้าระหว่างประเทศหยุดชะงัก ท้ายที่สุดผู้ประกอบการขาดรายได้ สภาพคล่องไม่เพียงพอ มีความเสี่ยงถึงขั้นปิดกิจการ ตลอดจนประชาชนทั่วไปขาดรายได้ เผชิญความเสี่ยงอาจถูกเลิกจ้างงานจำนวนมาก

ที่ผ่านมาภาครัฐได้เร่งออกมาตรการเพื่อดูแลผลกระทบต่อประชาชนและภาคธุรกิจ ทั้งโดยการบรรเทาภาระค่าใช้จ่ายและภาระหนี้ ลดต้นทุนการระดมทุน รวมถึงการเยียวยาภาคประชาชนมาโดยตลอด อย่างไรก็ดี สถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) ก็ยังคงกระทบไปทั่วโลกและได้มีการแพร่ระบาดที่มีความรุนแรงมากที่สุดในรอบ ๑๐๐ ปี ส่งผลให้รายได้ของธุรกิจและครัวเรือนภายในประเทศได้รับผลกระทบเป็นวงกว้างมากขึ้น ส่งผลให้อุปสงค์ภายในประเทศทั้งการลงทุนและการบริโภคภาคเอกชนมีแนวโน้มหดตัวลง อีกทั้งยังได้เริ่มส่งผลกระทบต่อระบบการเงินของประเทศ เนื่องจากจำนวนนักท่องเที่ยวต่างประเทศที่ลดลง รวมถึงการหยุดชะงักของห่วงโซ่อุปทานในประเทศ และการชะลอตัวของเศรษฐกิจโลก

กระทรวงการคลังซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบการดูแลเศรษฐกิจไทยในภาพรวม^๒ ได้เล็งเห็นว่ารัฐบาลจำเป็นต้องเร่งเข้าไปช่วยเหลือประชาชนและภาคธุรกิจที่ได้รับผลกระทบอย่างหนักทั่วทั้งกระทรวงการคลังจึงได้พิจารณาจัดหาแหล่งเงินที่จะนำมาใช้แก้ปัญหาวิกฤติของประเทศโดยอยู่ในระหว่างดำเนินการอย่างครบถ้วนแล้ว ซึ่งมีข้อจำกัดและเงื่อนไขของการงบประมาณ โดยงบกลางของปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ และเงินทุนสำรองจ่ายตามพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ต้องสำรองไว้เพื่อใช้จ่ายในเหตุฉุกเฉินอื่นที่อาจจะเกิดขึ้น และวงเงินกู้เพื่อชดเชยการขาดดุลงบประมาณในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ เหลืออยู่อย่างจำกัด นอกจากนี้ การโอนงบประมาณ

^๑ ที่มา : ไวรัสโคโรนา ที่มา อาหาร การรักษา และการป้องกันโรคโควิด-๑๙ ข้อมูลออนไลน์ สืบค้นได้จาก <https://www.bbc.com/thai/features-51734255>, (ข้อมูล ณ วันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๖๓).

^๒ ข้าราชการกระทรวงการคลัง ฉบับที่ ๓๖/๒๕๖๓, ข้อมูลออนไลน์ สืบค้นได้จาก <https://www.mof.go.th.pdf>, (ข้อมูล ณ วันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๖๓).

รายจ่ายประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐที่ยังไม่จำเป็นต้องใช้ภายในปีงบประมาณ ๒๕๖๓ มาใช้เพิ่มเติม และการจัดงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ รวมถึงการจัดงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๔ จะใช้เวลานานซึ่งไม่ทันต่อสถานการณ์การระบาดของ COVID-19 ดังนั้น รัฐบาลจึงมีความจำเป็นต้องจัดหาแหล่งเงินงบประมาณเพิ่มเติม ซึ่งเป็นกรณีที่รัฐบาลต้องดำเนินการเพื่อประโยชน์ในการรักษาความปลอดภัยสาธารณะ ความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศ และป้องกันภัยพิบัติสาธารณะ โดยการกู้เงินด้วยวิธีการออกพระราชกำหนดเป็นการเฉพาะ

นอกจากนี้ กระทรวงการคลังได้เสนอมาตรการเพื่อดูแลและเยียวยาผลกระทบจากการแพร่ระบาดของ COVID-19 เพื่อบรรเทาผลกระทบดังกล่าว ต่อระบบเศรษฐกิจ ป้องกันไม่ให้สถานการณ์รุนแรงเข้าขั้นวิกฤตจึงต้องสูญเสียทรัพยากรทางเศรษฐกิจและการเงินที่มากเกินไปอันจะเป็นภาระให้กับประเทศในอนาคต และวางรากฐานเพื่อให้การฟื้นตัวของเศรษฐกิจหลังจากที่สถานการณ์การแพร่ระบาดคลี่คลายดีขึ้น โดยเมื่อวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๖๓ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบ เรื่อง มาตรการดูแลและเยียวยาผลกระทบจากโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ต่อเศรษฐกิจไทยทั้งทางตรงและทางอ้อม ระยะที่ ๓ ตามที่กระทรวงการคลังเสนอ

ทั้งนี้ รัฐบาลมีเจตนารมณ์และความมุ่งมั่นที่จะบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชนและควบคุมการชะลอตัวของภาวะเศรษฐกิจ แต่ด้วยข้อจำกัดและเงื่อนไขเวลาการงบประมาณ รัฐบาลจำเป็นต้องตราพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๓ โดยมีกรอบวงเงินกู้ไม่เกิน ๑,๐๐๐,๐๐๐ ล้านบาท เพื่อเป็นงบประมาณเพิ่มเติมเพื่อรองรับการช่วยเหลือ เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของ COVID-19 โดยสามารถแบ่งกรอบการใช้เงินได้ดังนี้

๑. ชุดมาตรการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือ และเยียวยาประชาชนที่ได้รับผลกระทบจาก COVID-19 และด้านการแพทย์และสาธารณสุขเพื่อแก้ไขปัญหาการระบาดจาก COVID-19 วงเงิน ๖๐๐,๐๐๐ ล้านบาท โดยครอบคลุมการช่วยเหลือและเยียวยาให้กับประชาชน เกษตรกร และผู้ประกอบการที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID-19 และการแก้ไขปัญหาการแพร่ระบาดของ COVID-19 การแพทย์และสาธารณสุข

๒. ชุดมาตรการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อดูแลเศรษฐกิจภายในประเทศ วงเงิน ๔๐๐,๐๐๐ ล้านบาท โดยครอบคลุม

๑) การเพิ่มศักยภาพ และยกระดับการค้า การผลิต และการบริการในสาขาเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศและในระดับพื้นที่เพื่อสร้างงาน สร้างอาชีพ ตลาดจนการส่งเสริมตลาดสำหรับผลผลิต และผลิตภัณฑ์ ในระดับ ที่เชื่อมโยงกับการท่องเที่ยวหรือภาคบริการอื่น

๒) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในชุมชน การจัดหาปัจจัยการผลิตและสิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็นสำหรับการพัฒนาผลิตภัณฑ์ท้องถิ่นและชุมชน รวมทั้งการสร้างช่องทางทางการตลาด และยกระดับมาตรฐานคุณภาพและมูลค่าเพิ่มของสินค้าและผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น (Local Economy)

๓) การส่งเสริมและกระตุ้นการบริโภคภาคครัวเรือนและเอกชน รวมทั้งการส่งเสริมและกระตุ้นการลงทุนต่าง ๆ ของภาคเอกชนที่จะทำให้สภาวะการบริโภคและการลงทุนกลับเข้าสู่ระดับปกติ

แผนงานหรือโครงการให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงิน
เพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ที่ได้รับผลกระทบ
จากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๓*

๑. แผนงานหรือโครงการที่มีวัตถุประสงค์ทางการแพทย์และสาธารณสุข เพื่อแก้ไขปัญหา
การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ประกอบด้วย ๕ แผนงาน/โครงการ ดังนี้

๑.๑ แผนงานหรือโครงการเพื่อรองรับค่าใช้จ่าย ค่าเยียวยา ค่าชดเชย และค่าเสียหาย
สำหรับบุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข รวมถึงผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องตลอดจนค่าใช้จ่ายใน
การจัดหาผู้ชำนาญการทั้งในประเทศและต่างประเทศ

๑.๒ แผนงานหรือโครงการเพื่อจัดซื้อจัดหาอุปกรณ์ทางการแพทย์และสาธารณสุข ยารักษาโรค
วัคซีนป้องกันโรค และห้องปฏิบัติการทางการแพทย์

๑.๓ แผนงานหรือโครงการเพื่อรองรับค่าใช้จ่ายที่จำเป็นต่อการบำบัดรักษา ป้องกันควบคุม
โรครวมทั้งการวิจัยพัฒนาทางการแพทย์และสาธารณสุขเพื่อการฟื้นฟูด้านสาธารณสุขของประเทศ

๑.๔ แผนงานหรือโครงการเพื่อการเตรียมความพร้อมด้านสถานพยาบาล และค่าใช้จ่าย
ในการรักษาพยาบาล และค่าใช้จ่ายในการกักตัวผู้มีความเสี่ยงในการติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙

๑.๕ แผนงานหรือโครงการด้านสาธารณสุขเพื่อรับมือสถานการณ์ฉุกเฉิน อันเนื่องมาจาก
การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙

หน่วยงานที่รับผิดชอบ คือ กระทรวงสาธารณสุข, หน่วยงานของรัฐที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย
ตามข้อเสนอของกระทรวงสาธารณสุข

วงเงิน (ภายใต้บังคับมาตรา ๖) จำนวน ๔๕,๐๐๐ ล้านบาท

๒. แผนงานหรือโครงการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือ เยียวยา และชดเชยให้กับภาค
ประชาชน เกษตรกร และผู้ประกอบการ ซึ่งได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การระบาดของโรค
ติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ประกอบด้วย ๔ แผนงาน/โครงการ ดังนี้

๒.๑ แผนงานหรือโครงการเพื่อช่วยเหลือ เยียวยา และชดเชย ให้แก่ประชาชนซึ่งได้รับ
ผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙

๒.๒ แผนงานหรือโครงการเพื่อช่วยเหลือ เยียวยา และชดเชย ให้แก่เกษตรกรซึ่งได้รับ
ผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙

๒.๓ แผนงานหรือโครงการเพื่อช่วยเหลือ เยียวยา และชดเชย ให้แก่ผู้ประกอบการซึ่งได้รับ
ผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙

๒.๔ แผนงานหรือโครงการเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และชดเชยประชาชน เกษตรกร
และผู้ประกอบการ เพื่อรับมือสถานการณ์ฉุกเฉิน อันเนื่องมาจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา
๒๐๑๙

* บัญชีท้ายพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม
ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๓, ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๗ ตอนที่ ๓๐ ก
(๑๙ เมษายน ๒๕๖๓).

หน่วยงานที่รับผิดชอบ คือ กระทรวงการคลัง, หน่วยงานของรัฐที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย ตามข้อเสนอของกระทรวงการคลัง

วงเงิน (ภายใต้บังคับมาตรา ๖) จำนวน ๕๕๕,๐๐๐ ล้านบาท

๓. แผนงานหรือโครงการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ประกอบด้วย ๔ แผนงาน/โครงการ ดังนี้

๓.๑ แผนงานหรือโครงการลงทุนและกิจกรรมการพัฒนายุทธศาสตร์ที่สามารถ พลิกฟื้นกิจกรรมทางเศรษฐกิจ เพิ่มศักยภาพ และการยกระดับการค้า การผลิต และการบริการในสาขาเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศ โดยครอบคลุมภาคเกษตรกรรม อุตสาหกรรม การค้าและการลงทุนท่องเที่ยวและบริการ

๓.๒ แผนงานฟื้นฟูเศรษฐกิจท้องถิ่นและชุมชน ผ่านการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมเพื่อสร้างงาน สร้างอาชีพ โดยการส่งเสริมตลาดสำหรับผลผลิต และผลิตภัณฑ์ของธุรกิจชุมชนที่เชื่อมโยงกับการท่องเที่ยวหรือภาคบริการอื่น การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในชุมชน การจัดหาปัจจัยการผลิตและสิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็นสำหรับการพัฒนาผลิตภัณฑ์ท้องถิ่นและชุมชน รวมทั้งการสร้างการเข้าถึงช่องทางการตลาด พร้อมทั้งยกระดับมาตรฐานคุณภาพและมูลค่าเพิ่มของสินค้า และผลิตภัณฑ์ท้องถิ่นและชุมชน

๓.๓ แผนงานหรือโครงการเพื่อส่งเสริมและกระตุ้นการบริโภคภาคครัวเรือนและเอกชน รวมถึงการลงทุนต่าง ๆ ของภาคเอกชน เพื่อให้สถานะการบริโภคและการลงทุนกลับเข้าสู่ระดับปกติได้โดยเร็ว

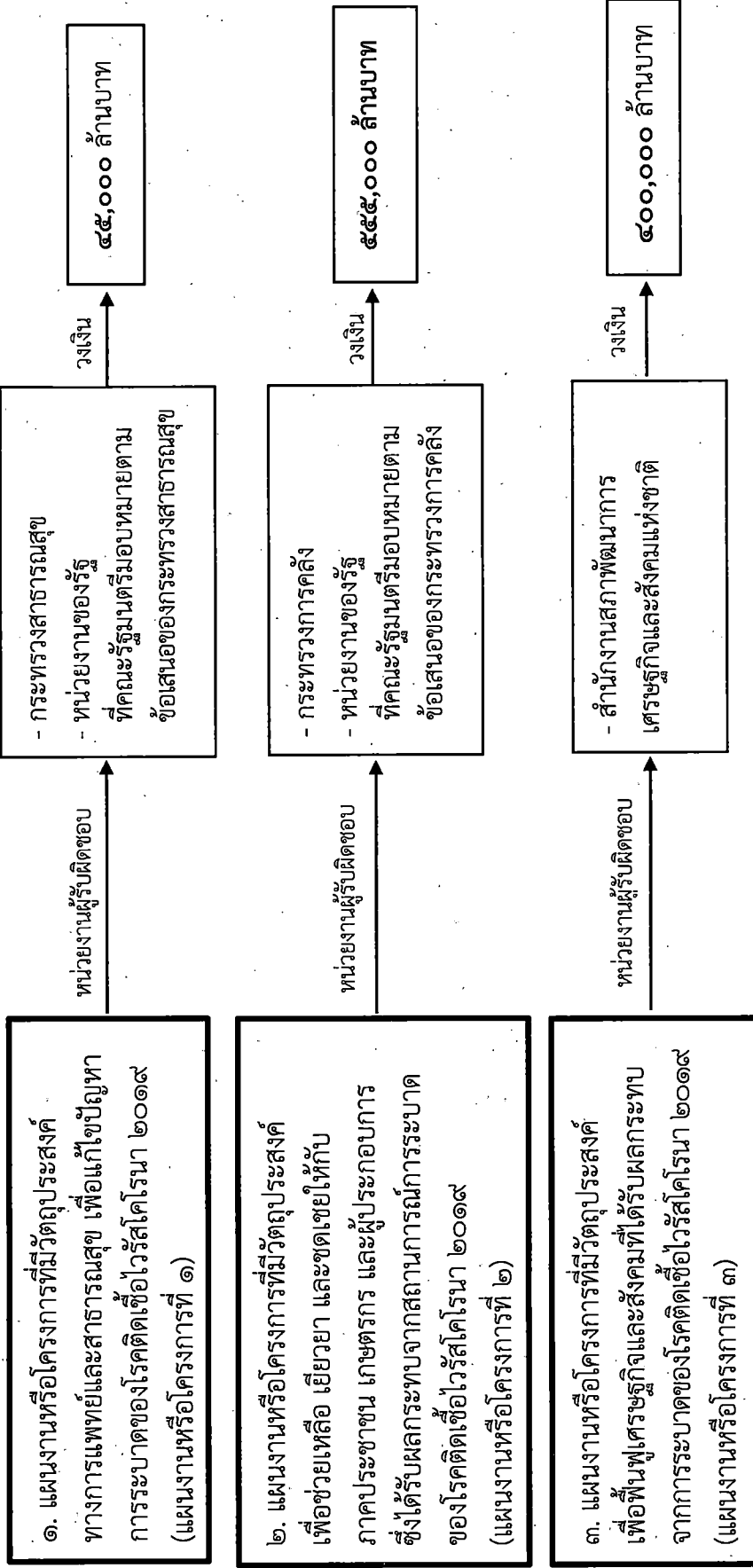
๓.๔ แผนงานพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานผ่านการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมเพื่อสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจ ยกระดับโครงสร้างพื้นฐาน และสนับสนุนกระบวนการผลิตเพื่อพัฒนาประเทศในระยะต่อไป

หน่วยงานที่รับผิดชอบ กระทรวงการคลัง, หน่วยงานของรัฐที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย

วงเงิน (ภายใต้บังคับมาตรา ๖) จำนวน ๔๐๐,๐๐๐ ล้านบาท

แผนงานหรือโครงการให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงิน
เพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม

ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๓ *

* ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการดำเนินการตามแผนงานหรือโครงการภายใต้พระราชกฤษฎีกาให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงิน เพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม
ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๓ พ.ศ. ๒๕๖๓ พ.ศ. ๒๕๖๓, ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๓๗ ตอนที่ ๑๓๗ ตอนพิเศษ ๔๓ ง (๒๒ เมษายน ๒๕๖๓).

**ข้อเสนอโครงการภายใต้แผนงานหรือโครงการที่มีวัตถุประสงค์
เพื่อช่วยเหลือ เยียวยา และชดเชยให้กับภาคประชาชน เกษตรกร และผู้ประกอบการ
ซึ่งได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙***

คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบตามที่คณะกรรมการกลั่นกรองการใช้จ่ายเงินกู้ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เสนอผลการพิจารณาของคณะกรรมการกลั่นกรองการใช้จ่ายเงินกู้ ในคราวประชุม ครั้งที่ ๒/๒๕๖๓ ตามมติคณะกรรมการกลั่นกรองการใช้จ่ายเงินกู้ที่ได้มีการพิจารณา กลั่นกรองข้อเสนอโครงการภายใต้แผนงานหรือโครงการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือ เยียวยา และชดเชย ให้กับภาคประชาชน เกษตรกร และผู้ประกอบการ ซึ่งได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การระบาดของ โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ของกระทรวงการคลัง เพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาตามมาตรา ๘ (๑) แห่งพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและ สังคม ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๓ ประกอบด้วย

๑. โครงการเพื่อช่วยเหลือ เยียวยา และชดเชยให้แก่ประชาชน ซึ่งได้รับผลกระทบจาก การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ของกระทรวงการคลัง เพื่อให้ความช่วยเหลือ แก่กลุ่มเป้าหมายของโครงการฯ จำนวนไม่เกิน ๑๖ ล้านราย วงเงินของโครงการฯ ไม่เกิน ๒๔๐,๐๐๐ ล้านบาท (โดยใช้เงินกู้ตามพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟู เศรษฐกิจและสังคม ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๓ ไม่เกิน ๑๗๐,๐๐๐ ล้านบาท)

สาระสำคัญของโครงการฯ ภายใต้แผนงานหรือโครงการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือ เยียวยา และชดเชยให้กับภาคประชาชน เกษตรกร และผู้ประกอบการ ซึ่งได้รับผลกระทบจาก การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ เพื่อชดเชยรายได้แก่ลูกจ้างของสถานประกอบการ ที่ได้รับผลกระทบหรือผู้ได้รับผลกระทบอื่น ๆ จำนวนไม่เกิน ๑๖ ล้านคน วงเงินโครงการรวมไม่เกิน ๒๔๐,๐๐๐ ล้านบาท ซึ่งเบิกจ่ายจากงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ รวมจำนวน ไม่เกิน ๗๐,๐๐๐ ล้านบาท และเงินกู้ตามพระราชกำหนด จำนวน ๑๗๐,๐๐๐ ล้านบาท โดยจ่ายเงิน ช่วยเหลือโดยตรงรายละ ๕,๐๐๐ บาท/เดือน เป็นระยะเวลา ๓ เดือน ตั้งแต่วันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๓ - ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๓

กลุ่มเป้าหมายที่ให้ความช่วยเหลือ เยียวยา และชดเชย คือ ประชาชนผู้มีสัญชาติไทย อายุ ๑๘ ปีขึ้นไป ณ วันลงทะเบียน ที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ จำนวน ๑๖ ล้านคน ประกอบด้วยผู้เข้าข่ายได้รับสิทธิ ๔ กลุ่มย่อย ดังนี้

- ๑) ผู้ประกอบอาชีพอิสระ รับจ้าง ลูกจ้างชั่วคราว กิจการส่วนตัว ค่าขาย
- ๒) ผู้ประกันตนในระบบประกันสังคมตามมาตรา ๓๙ และ ๔๐
- ๓) สมาชิกกองทุนการออมแห่งชาติ

* มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๖๓, ข้อมูลออนไลน์ สืบค้นได้จาก <https://www.thaigov.go.th/news/contents/details/29917>, (ข้อมูล ณ วันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๖๓).

๔) ผู้ได้รับผลกระทบที่มีรายชื่อปรากฏในฐานข้อมูลผู้ประกอบการอาชีพเกษตรกรรม แต่ประกอบอาชีพลูกจ้าง แรงงาน หรือประกอบอาชีพอิสระเป็นอาชีพหลัก (หากผู้ได้รับผลกระทบได้รับสิทธิตามมาตรการชดเชยรายได้ฯ แล้วจะไม่สามารถขอรับความช่วยเหลือจากมาตรการของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือเยียวยาเกษตรกรในสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ได้อีก) และผู้ได้รับผลกระทบที่ปรากฏอยู่ในฐานข้อมูลนักเรียน/นักศึกษา แต่เป็นนักเรียน/นักศึกษา ไม่เต็มเวลา และประกอบอาชีพลูกจ้าง แรงงาน หรือประกอบอาชีพอิสระเป็นอาชีพหลัก

ผลที่คาดว่าจะได้รับจากโครงการฯ คือ สามารถช่วยเหลือเยียวยาให้กับแรงงาน ลูกจ้าง ผู้ประกอบอาชีพอิสระ หรือผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ในช่วงที่สถานประกอบการหยุดประกอบกิจการหรือมีรายได้ลดลงในช่วงที่เศรษฐกิจชะลอตัว เนื่องจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ โดยมีตัวชี้วัดคือผู้เข้าข่ายได้รับสิทธิตามมาตรการชดเชยรายได้ฯ ได้รับเงินชดเชยรายได้ จำนวน ๕,๐๐๐ บาท เป็นระยะเวลา ๓ เดือน

๒. โครงการช่วยเหลือเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อให้ความช่วยเหลือแก่เกษตรกรตามกลุ่มเป้าหมายของโครงการฯ จำนวนไม่เกิน ๑๐ ล้านราย วงเงินของโครงการฯ ไม่เกิน ๑๕๐,๐๐๐ ล้านบาท (โดยใช้เงินกู้ตามพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๓ ไม่เกิน ๑๕๐,๐๐๐ ล้านบาท)

สาระสำคัญของโครงการฯ ภายใต้แผนงานหรือโครงการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือ เยียวยา และชดเชยให้กับภาคประชาชน เกษตรกร และผู้ประกอบการซึ่งได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของเกษตรกร และครอบครัว โดยการจ่ายเงินช่วยเหลือโดยตรงรายละ ๕,๐๐๐ บาท/เดือน เป็นระยะเวลา ๓ เดือน ตั้งแต่วันที่ ๑ พฤษภาคม - กรกฎาคม ๒๕๖๓ โดยมีกลุ่มเป้าหมายเป็นเกษตรกรไม่เกิน ๑๐ ล้านราย ประกอบด้วย (๑) เกษตรกรเป้าหมายกลุ่มแรก ได้แก่ เกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนไว้กับกรมส่งเสริมการเกษตร กรมปศุสัตว์ และกรมประมง จำนวน ๘.๔๓ ล้านราย และ (๒) เกษตรกรเป้าหมาย กลุ่มที่สอง ได้แก่ เกษตรกรที่อยู่ระหว่างการตรวจสอบข้อมูลการขึ้นทะเบียน ไม่เกิน ๑.๕๗ ล้านราย รวมวงเงินของโครงการไม่เกิน ๑๕๐,๐๐๐ ล้านบาท

กลุ่มเป้าหมายที่ให้ความช่วยเหลือ เยียวยา และชดเชย ประกอบด้วย กลุ่มเป้าหมายการจ่ายช่วยเหลือในรอบที่ ๑ จำนวน ๘.๔๓ ล้านราย ได้แก่ เพาะปลูกพืช ประมาณ ๖.๑๙ ล้านราย ปศุสัตว์ ประมาณ ๑.๖๐ ล้านราย ทำประมง ประมาณ ๐.๖๔ ล้านราย และกลุ่มเป้าหมายการจ่ายช่วยเหลือในรอบที่ ๒ ประมาณ ๑.๕๗ ล้านราย ที่อยู่ระหว่างการตรวจสอบข้อมูลการขึ้นทะเบียน

ผลที่คาดว่าจะได้รับ เกษตรกรผู้ได้รับผลกระทบที่ขึ้นทะเบียนประมาณ ๑๐ ล้านราย (ไม่ซ้ำซ้อนกับการได้รับความช่วยเหลือภายใต้โครงการเราไม่ทิ้งกัน) ได้รับเงินจ่ายตรงรวม ๑๕,๐๐๐ บาท/ราย และมีรายได้เพียงพอต่อการยังชีพในช่วงภาวะวิกฤติ และมีความจำเป็นเร่งด่วนในการแก้ไขปัญหา เพื่อเพิ่มเติมสภาพคล่องทางเศรษฐกิจ และป้องกันการเกิดปัญหาทางสังคมที่อาจจะตามมา

รวมกฎหมายเกี่ยวกับการกู้เงิน*
(จำนวน ๓๘ ฉบับ)

๑. พระราชบัญญัติจัดการกู้เงินภายในประเทศ พุทธศักราช ๒๔๗๖
(มีสาระสำคัญให้รัฐบาลกู้เงินในประเทศสยามรวมเป็นจำนวนสิบล้านบาท)
๒. พระราชบัญญัติอนุญาตให้รัฐบาลให้กู้ยืมเงินแก่เทศบาลเมืองสองแห่งเพื่อทำการตัดและขยายถนนกับเพื่อลงทุนหาประโยชน์อื่นๆ ให้แก่เทศบาล พุทธศักราช ๒๔๗๙
(มีสาระสำคัญให้รัฐบาลมีอำนาจให้เทศบาลเมืองสองแห่งกู้ยืมเงินวงเงินเป็นจำนวนไม่เกิน ๔๐๐,๐๐๐ บาท เพื่อเป็นทุนในการตัดและขยายถนน กับเพื่อลงทุนหาผลประโยชน์อื่น ๆ ให้แก่เทศบาล)
๓. พระราชบัญญัติจัดการกู้เงินในประเทศเพื่อเกษตรกรรม พุทธศักราช ๒๔๘๑
(มีสาระสำคัญให้รัฐบาลกู้เงินในประเทศเพื่อเกษตรกรรม รวมเป็นจำนวนยี่สิบล้านบาท ภายในกำหนดเวลาสี่ปี)
๔. พระราชบัญญัติจัดการกู้เงินในประเทศเพื่อการอุตสาหกรรม พุทธศักราช ๒๔๘๑
(มีสาระสำคัญให้รัฐบาลกู้เงินในประเทศเพื่อการอุตสาหกรรม รวมเป็นจำนวนยี่สิบล้านบาท ภายในกำหนดเวลาสี่ปี)
๕. พระราชบัญญัติจัดการกู้เงินในประเทศเพื่อเทศบาลและการบำรุงท้องที่ พุทธศักราช ๒๔๘๑
(มีสาระสำคัญให้รัฐบาลจัดการกู้เงินในประเทศเพื่อเทศบาลและการบำรุงท้องที่ รวมเป็นจำนวนเงินยี่สิบล้านบาท ภายในกำหนดเวลาสี่ปี)
๖. พระราชบัญญัติกู้เงินช่วยชาติ พุทธศักราช ๒๔๘๓
(มีสาระสำคัญให้รัฐบาลกู้เงินในประเทศเป็นจำนวนไม่เกินสิบล้านบาท ภายในเวลา ๑ ปี โดยการขายบัตรช่วยชาติ และออกพันธบัตรเงินกู้ช่วยชาติ)
๗. พระราชบัญญัติกู้เงินเพื่อความมั่นคงแห่งเงินตราและการอื่นๆ พุทธศักราช ๒๔๘๕
(มีสาระสำคัญให้รัฐบาลมีอำนาจกู้เงินเพื่อความมั่นคงแห่งเงินตราและเพื่อการอื่นๆ เป็นคราวตามที่ต้องการเป็นจำนวนไม่เกินสองร้อยล้านเยน ภายในกำหนดเวลาไม่เกินห้าปี)
๘. พระราชบัญญัติกู้เงินในประเทศ พุทธศักราช ๒๔๘๕
(มีสาระสำคัญให้รัฐบาลมีอำนาจกู้เงินในประเทศเป็นจำนวนไม่เกินหกสิบล้านบาท เพื่อสหกรณ์เพื่ออุตสาหกรรม และเพื่อชดเชยเงินคงคลังที่ต้องจ่ายเพื่อประโยชน์แก่ชาติ ภายในกำหนดเวลาสี่ปี)

*ที่มา : ทีวีศักดิ์ มีญาณเยี่ยม, การตรากฎหมายเฉพาะเพื่อกู้เงินภายใต้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ และพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑, ข้อมูลออนไลน์ สืบค้นได้จาก <http://web.krisdika.go.th/pdfPage.jsp?type=act&actCode=13443>, (ข้อมูล ณ วันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๖๓).

๙. พระราชบัญญัติกู้เงินในประเทศ พุทธศักราช ๒๔๘๗

(มีสาระสำคัญให้รัฐบาลมีอำนาจกู้เงินโดยวิธีออกตั๋วเงินคลังไม่เกินห้าสิบล้านบาทเพื่อใช้จ่ายตามงบประมาณ)

๑๐. พระราชบัญญัติกู้เงินในประเทศ พุทธศักราช ๒๔๘๘

(มีสาระสำคัญให้รัฐบาลมีอำนาจกู้เงินโดยวิธีออกตั๋วเงินคลังไม่เกินหนึ่งร้อยล้านบาทล้านบาทเพื่อใช้จ่ายในราชการ)

๑๑. พระราชบัญญัติกู้เงินในประเทศ พุทธศักราช ๒๔๘๙

(มีสาระสำคัญให้รัฐบาลมีอำนาจกู้เงินโดยวิธีออกตั๋วเงินคลังไม่เกินสองร้อยล้านบาทล้านบาทเพื่อใช้จ่ายในราชการ)

๑๒. พระราชบัญญัติกู้เงินในประเทศ (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๔๘๙

(มีสาระสำคัญให้รัฐบาลมีอำนาจกู้เงินในประเทศโดยวิธีออกตั๋วเงินคลังและหรือพันธบัตรและหรือตราสารอื่น ๆ เป็นคราว ๆ ตามที่ต้องการ ไม่เกินห้าร้อยล้านบาท เพื่อใช้จ่ายในราชการ)

๑๓. พระราชบัญญัติกู้เงิน พ.ศ. ๒๔๙๒

(มีสาระสำคัญให้อำนาจรัฐบาลกู้เงินเป็นมูลค่ารวมทั้งสิ้นไม่เกินห้าร้อยยี่สิบล้านบาท เพื่อการใช้จ่ายในราชการและการบูรณะประเทศประเภทลงทุน ภายในระยะเวลาไม่เกิน ๓๑ ธันวาคม ๒๔๙๓)

๑๔. พระราชบัญญัติกู้เงิน พ.ศ. ๒๔๙๔

(มีสาระสำคัญเป็นการให้อำนาจรัฐบาลกู้เงินในยอดจำนวนเงิน ๑,๑๑๗,๕๐๐,๐๐๐ บาท เพื่อใช้จ่ายในการลงทุนเพื่อบูรณะและวิวัฒนาการประเทศ ภายในระยะเวลาไม่เกิน ๓๑ ธันวาคม ๒๔๙๕)

๑๕. พระราชบัญญัติกู้เงินเพื่อการบูรณะและวิวัฒนาการแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๔๙๖

(มีสาระสำคัญเป็นการให้อำนาจรัฐบาลกู้เงินในยอดเงินไม่เกิน ๔,๐๐๐ ล้านบาท เพื่อใช้จ่ายในการลงทุนเพื่อการบูรณะและวิวัฒนาการแห่งประเทศไทย ภายในระยะเวลาไม่เกิน ๓๑ ธันวาคม ๒๔๙๘)

๑๖. พระราชบัญญัติกู้เงินเพื่อการบูรณะและวิวัฒนาการแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๔๙๙

(มีสาระสำคัญเป็นการให้อำนาจรัฐบาลกู้เงินเป็นมูลค่าไม่เกินสองพันล้านบาท เพื่อใช้จ่ายในการลงทุนเพื่อการบูรณะและวิวัฒนาการแห่งประเทศไทย ภายในระยะเวลาไม่เกิน ๓๑ ธันวาคม ๒๕๐๑)

๑๗. ประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๙ ขยายระยะเวลาการกู้เงินตามพระราชบัญญัติกู้เงินเพื่อการบูรณะและวิวัฒนาการแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๔๙๙

(มีสาระสำคัญเป็นการขยายระยะเวลาการกู้เงินตามพระราชบัญญัติกู้เงินเพื่อการบูรณะและวิวัฒนาการแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๔๙๙ ต่อไปอีกสองปี)

๑๘. พระราชบัญญัติรับรองการกู้เงินนอกประเทศ พ.ศ. ๒๕๐๐

(มีสาระสำคัญเป็นการรับรองให้การกู้เงินต่อไปนี้ให้ถือเป็นการใช้ได้และมีผลผูกพันรัฐบาลนับแต่วันที่ได้ทำสัญญานั้น ๆ

- (๑) สัญญากู้ระหว่างรัฐบาลไทยกับธนาคารเอกซพอร์ตอิมพอร์ตแห่งวอชิงตัน เมื่อวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๔๙๙ จำนวนเงินไม่เกินสิบล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา
- (๒) สัญญากู้ระหว่างรัฐบาลไทยกับธนาคารเอกซพอร์ตอิมพอร์ตแห่งวอชิงตัน เมื่อวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๐๐ จำนวนเงินไม่เกินหนึ่งล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา
- (๓) สัญญากู้ระหว่างรัฐบาลไทยกับธนาคารเอกซพอร์ตอิมพอร์ตแห่งวอชิงตัน เมื่อวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๐๐ จำนวนเงินไม่เกินสิบล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา)

๑๙. พระราชบัญญัติกู้เงินตามโครงการช่วยเหลือทางเศรษฐกิจของต่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๐๒

(มีสาระสำคัญเป็นการให้อำนาจรัฐบาลกู้เงินตามโครงการช่วยเหลือทางเศรษฐกิจของต่างประเทศ เป็นมูลค่าไม่เกินสี่พันล้านบาท ภายในระยะเวลาไม่เกิน ๓๐ กันยายน ๒๕๐๙)

๒๐. พระราชบัญญัติกู้เงินตามโครงการช่วยเหลือทางเศรษฐกิจของต่างประเทศ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๔

(มีสาระสำคัญเป็นการขยายระยะเวลาการกู้เงินตามพระราชบัญญัติกู้เงินตามโครงการช่วยเหลือทางเศรษฐกิจของต่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๐๒ ต่อไปถึงสิ้นเดือนกันยายน ๒๕๐๙)

๒๑. พระราชบัญญัติกู้เงินตามโครงการช่วยเหลือทางเศรษฐกิจของต่างประเทศ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๐๙

(มีสาระสำคัญเป็นการขยายระยะเวลาการกู้เงินตามพระราชบัญญัติกู้เงินตามโครงการช่วยเหลือทางเศรษฐกิจของต่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๐๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติกู้เงินตามโครงการช่วยเหลือทางเศรษฐกิจของต่างประเทศ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๔ ออกไปอีกห้าปี)

๒๒. พระราชบัญญัติกู้เงิน พ.ศ. ๒๕๐๒

(มีสาระสำคัญเป็นการให้อำนาจรัฐบาลกู้เงินมูลค่าไม่เกินสามพันล้านบาท เพื่อใช้จ่ายตามงบประมาณแผ่นดิน ภายในระยะเวลาไม่เกิน ๓๑ ธันวาคม ๒๕๐๕)

๒๓. พระราชบัญญัติกู้เงินจากธนาคารระหว่างประเทศเพื่อการบูรณะและวิวัฒนาการ พ.ศ. ๒๕๐๖

(มีสาระสำคัญเป็นการให้อำนาจรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังกู้เงินจากธนาคารระหว่างประเทศเพื่อการบูรณะและวิวัฒนาการเป็นมูลค่าไม่เกินห้าพันห้าร้อยล้านบาท เพื่อใช้จ่ายในการลงทุนเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ ภายในระยะเวลาไม่เกิน ๓๐ กันยายน ๒๕๑๐)

๒๔. พระราชบัญญัติกู้เงินจากธนาคารระหว่างประเทศเพื่อการบูรณะและวิวัฒนาการ (ฉบับที่ ๒)

พ.ศ. ๒๕๑๐

(มีสาระสำคัญเป็นการขยายระยะเวลาการกู้เงินตามพระราชบัญญัติกู้เงินจากธนาคารระหว่างประเทศเพื่อการบูรณะและวิวัฒนาการ พ.ศ. ๒๕๐๖ ต่อไปอีกสี่ปี)

๒๕. พระราชบัญญัติกู้เงินเพื่อพัฒนาการอาชีวศึกษา พ.ศ. ๒๕๐๙

(มีสาระสำคัญเป็นการให้อำนาจรัฐบาลกู้เงินจากธนาคารแห่งประเทศไทยรวมทั้งสิ้นไม่เกินแปดล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา เพื่อพัฒนาการอาชีวศึกษา ภายในห้าปี)

๒๖. พระราชบัญญัติกู้เงินจากธนาคารระหว่างประเทศเพื่อการบูรณะและวิวัฒนาการ (ฉบับที่ ๓)

พ.ศ. ๒๕๑๑

(มีสาระสำคัญเป็นการเพิ่มอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติกู้เงินจากธนาคารระหว่างประเทศเพื่อการบูรณะและวิวัฒนาการ พ.ศ. ๒๕๐๖ เพื่อให้สามารถปฏิบัติการกู้เงินได้ในโอกาสต่อไป)

๒๗. พระราชบัญญัติกู้เงินจากธนาคารพัฒนาเอเชีย พ.ศ. ๒๕๑๑

(มีสาระสำคัญเป็นการให้อำนาจรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังกู้เงินจากธนาคารพัฒนาแห่งเอเชียเป็นมูลค่าไม่เกินหนึ่งพันล้านบาท เพื่อใช้จ่ายในการลงทุนเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ ภายในระยะเวลาไม่เกิน ๓๐ กันยายน ๒๕๑๔)

๒๘. พระราชบัญญัติกู้เงินเพื่อพัฒนาการศึกษาโรงเรียนมัธยมแบบประสม พ.ศ. ๒๕๑๔

(มีสาระสำคัญเป็นการให้อำนาจรัฐบาลกู้เงินจากธนาคารแห่งประเทศไทยรวมทั้งสิ้นไม่เกินเจ็ดล้านเจ็ดแสนดอลลาร์สหรัฐอเมริกา เพื่อพัฒนาการศึกษาโรงเรียนมัธยมแบบประสม ภายในระยะเวลาเจ็ดปี)

๒๙. ประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๕๓ ลงวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๑๕ ให้รัฐบาลมีอำนาจกู้เงิน

(มีสาระสำคัญเป็นการให้อำนาจรัฐบาลกู้เงินจากธนาคารระหว่างประเทศเพื่อการบูรณะและวิวัฒนาการธนาคารพัฒนาแห่งเอเชีย สมาคมพัฒนาการระหว่างประเทศ รัฐบาลต่างประเทศ หรือแหล่งเงินกู้อื่นในต่างประเทศ เป็นมูลค่ารวมกันไม่เกินเก้าพันล้านบาท เพื่อใช้จ่ายตามโครงการช่วยเหลือของต่างประเทศหรือในการลงทุนเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ)

๓๐. พระราชบัญญัติกู้เงินเพื่อการป้องกันประเทศ พ.ศ. ๒๕๑๙

(มีสาระสำคัญเป็นการให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินไม่เกินสองหมื่นล้านบาท เพื่อใช้จ่ายในการป้องกันประเทศตามโครงการป้องกันประเทศ หรือโครงการความมั่นคงแห่งชาติ)

๓๑. พระราชบัญญัติให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินจากต่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๑๙

(มีสาระสำคัญเป็นการให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินจากต่างประเทศ เพื่อใช้จ่ายในการลงทุนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินได้ในแต่ละปีงบประมาณไม่เกินร้อยละสิบของงบประมาณรายจ่ายประจำปี)

๓๒. พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของระบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๔๑

(มีสาระสำคัญเป็นการให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินไม่เกินสามแสนล้านบาท เพื่อนำไปใช้ในการดำเนินมาตรการเสริมสร้างความมั่นคงของระบบสถาบันการเงินภายในประเทศ)

๓๓. พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินจากต่างประเทศเพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจ พ.ศ. ๒๕๔๑
(มีสาระสำคัญเป็นการให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินรวมกันไม่เกินสองแสนล้านบาท เพื่อใช้จ่ายในการฟื้นฟูเศรษฐกิจของประเทศและเพื่อการลงทุนเสริมสร้างความแข็งแกร่งหรือเสริมสภาพคล่องในภาคเศรษฐกิจที่จำเป็น และกำหนดให้ไม่ต้องนำเงินส่งคลัง ภายในระยะเวลาไม่เกิน ๓๑ ธันวาคม ๒๕๔๓)
๓๔. พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินและจัดการเงินกู้เพื่อช่วยเหลือกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๔๑
(มีสาระสำคัญเป็นการให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินไม่เกินห้าแสนล้านบาท เพื่อชดใช้ความเสียหายและปรับโครงสร้างแหล่งเงินทุนของกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน)
๓๕. พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินและจัดการเงินกู้เพื่อช่วยเหลือกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน ระยะที่สอง พ.ศ. ๒๕๔๕
(มีสาระสำคัญเป็นการให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินไม่เกินเจ็ดแสนแปดหมื่นล้านบาท เพื่อชดใช้ความเสียหายของกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน)
๓๖. พระราชบัญญัติการบริหารหนี้สาธารณะ พ.ศ. ๒๕๔๘
(มีสาระสำคัญเป็นการกำหนดหลักเกณฑ์ในการกู้เงินและการบริหารหนี้สาธารณะของประเทศ)
๓๗. พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อฟื้นฟูและเสริมสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจ พ.ศ. ๒๕๕๒
(มีสาระสำคัญเป็นการให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินไม่เกินสี่แสนล้านบาท เพื่อใช้ในการดำเนินมาตรการเพื่อฟื้นฟูและเสริมสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศ ภายในระยะเวลาไม่เกิน ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๓)
๓๘. พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อการวางระบบบริหารจัดการน้ำและสร้างอนาคตประเทศ พ.ศ. ๒๕๕๕
(มีสาระสำคัญเป็นการให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินไม่เกินสามแสนห้าหมื่นล้านบาท เพื่อนำไปใช้จ่ายในการวางระบบบริหารจัดการน้ำและสร้างอนาคตประเทศ ภายในระยะเวลาไม่เกิน ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๖)

**บทวิเคราะห์ข้อดีและข้อสังเกตของพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงิน
เพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาด
ของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๓***

จากเหตุผลของการตราพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๓ ที่ระบุว่า โดยที่โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ได้ระบาดอย่างรุนแรงขึ้นทั่วโลก รวมทั้งประเทศไทยและองค์การอนามัยโลกได้ประกาศให้เป็นภาวะการแพร่ระบาดใหญ่ทั่วโลกประกอบกับโรคติดเชื้อดังกล่าวเป็นโรคอุบัติใหม่ที่ยังไม่มียารักษาและวัคซีนป้องกันส่งผลให้จำนวนผู้ติดเชื้อทั่วโลกและภายในประเทศเพิ่มสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว และยังไม่สามารถคาดการณ์ได้ว่าการระบาดของโรคดังกล่าวจะสิ้นสุดลงเมื่อใด นอกจากนี้ การระบาดของโรคร้ายแรงนี้ยังทำให้ระบบเศรษฐกิจทั้งของโลกและของประเทศไทยหดตัวลงอย่างรุนแรงและรวดเร็ว กระทบต่อประชาชนทุกสาขาอาชีพในวงกว้าง ถือเป็นภัยพิบัติสาธารณะที่ส่งผลกระทบอย่างรุนแรงต่อชีวิตและสุขภาพอนามัยของประชาชนและต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศอย่างยิ่งยวด ที่ผ่านมารัฐบาลได้ใช้งบประมาณแผ่นดินที่มีอยู่ในการดำเนินมาตรการและวิธีการต่าง ๆ เพื่อหยุดยั้งและควบคุมการระบาดของโรคและช่วยเหลือเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบ แต่ก็ยังไม่เพียงพอในอันที่จะยุติการระบาดของโรคและช่วยเหลือเยียวยาประชาชนซึ่งได้รับผลกระทบในทุกภาคส่วน แม้จะได้มีการปรับแผนการใช้จ่ายงบประมาณมาเพื่อใช้จ่ายในการนี้มาแล้วก็ตาม โดยในเบื้องต้นรัฐบาลประมาณการว่ามีความจำเป็นรีบด่วนที่จะต้องใช้จ่ายเงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยาและฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมประมาณหนึ่งล้านล้านบาท ซึ่งไม่อาจดำเนินการให้ได้มาโดยวิธีการงบประมาณตามปกติ จึงเป็นกรณีฉุกเฉินที่มีความจำเป็นรีบด่วนอันมิอาจจะหลีกเลี่ยงได้ เพื่อประโยชน์ในอันที่จะรักษาความปลอดภัยสาธารณะ ความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศ และป้องกันภัยพิบัติสาธารณะ ด้วยเหตุผลดังกล่าวนี้ จึงจำเป็นต้องตราพระราชกำหนดดังกล่าว^๑ ประกอบกับเมื่อพิจารณาและวิเคราะห์บทบัญญัติของกฎหมายและข้อมูลข้อเท็จจริงต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องแล้วสามารถสรุปข้อดีและข้อสังเกตได้ดังนี้

ข้อดีของพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๓

๑) เพื่อรองรับค่าใช้จ่าย ค่าเยียวยา ค่าชดเชย และค่าเสียหายสำหรับบุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข รวมถึงจัดซื้อจัดหาอุปกรณ์ทางการแพทย์และสาธารณสุข ยารักษาโรค วัคซีนป้องกันโรค และห้องปฏิบัติการทางการแพทย์ อีกทั้ง ยังรองรับค่าใช้จ่ายที่จำเป็นต่อการบำบัดรักษา ป้องกันควบคุมโรค รวมทั้งการวิจัยพัฒนาทางการแพทย์และสาธารณสุขเพื่อการฟื้นฟูด้านสาธารณสุขของประเทศ

* เรียบเรียงโดย พัชรา พุกเศรษฐี วิทยากรชำนาญการ สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา.

^๑ พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๓, ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๗ ตอนที่ ๓๐ ก (๑๙ เมษายน ๒๕๖๓).

และเพื่อเตรียมความพร้อมด้านสถานพยาบาล และค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล และค่าใช้จ่ายในการกักตัวผู้มีความเสี่ยงในการติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙

๒) เพื่อช่วยเหลือ เยียวยา และชดเชยให้กับประชาชน เกษตรกร และผู้ประกอบการ ที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ในช่วงที่สถานประกอบการหยุดประกอบกิจการ หรือมีรายได้ลดลงในช่วงที่เศรษฐกิจชะลอตัว เพื่อเป็นการบรรเทาความเดือดร้อนให้กับประชาชน เกษตรกร และผู้ประกอบการ ให้มีรายได้เพียงพอต่อการยังชีพในช่วงภาวะวิกฤติ เพื่อเป็นการป้องกันการเกิดปัญหาทางสังคมที่อาจจะตามมา

๓) เพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ โดยสนับสนุนและสร้างความเข้มแข็งให้เศรษฐกิจชุมชน และสนับสนุนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในระดับพื้นที่ ซึ่งจะเป็นการเพิ่มศักยภาพ และยกระดับการค้า การผลิต และการบริการที่สำคัญของประเทศ อันเป็นการส่งเสริมและกระตุ้นการบริโภคภาคครัวเรือนและเอกชนและการลงทุนต่าง ๆ เข้าสู่ระดับปกติได้โดยเร็ว และเพื่อสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจ ยกระดับโครงสร้างพื้นฐาน และสนับสนุนกระบวนการผลิตเพื่อพัฒนาประเทศในระยะต่อไป

ข้อสั่งเกตของพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๓^๒

๑) การกำหนดหลักเกณฑ์ในการพิจารณาถ้อยแถลงและอนุมัติการใช้จ่ายเงินกู้ โดยการกำหนดให้มีคณะกรรมการถ้อยแถลงการใช้จ่ายเงินกู้ ซึ่งประกอบด้วย เลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เป็นประธานกรรมการ และกรรมการอื่นซึ่งเป็นข้าราชการโดยตำแหน่ง จำนวน ๕ คน และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งจำนวนไม่เกิน ๕ คน เป็นกรรมการ โดยการดำเนินการตามแผนงานหรือโครงการตามพระราชกำหนดนี้ ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะรัฐมนตรีกำหนดโดยข้อเสนอแนะของคณะกรรมการถ้อยแถลงการใช้จ่ายเงินกู้^๓ ซึ่งมีข้อสั่งเกตว่าคณะกรรมการถ้อยแถลงการใช้จ่ายเงินกู้ชุดนี้จะสามารถดำเนินการตามแผนงานหรือโครงการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และชดเชยให้กับภาคประชาชน เกษตรกร และผู้ประกอบการ รวมไปถึงฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ได้ มากน้อยเพียงใด^๔

^๒ เอกสารข่าวคณะกรรมการการแก้ปัญหาความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำ วุฒิสภา (๒๙ เมษายน ๒๕๖๓) <https://www.senate.go.th/view/143/หน้าหลัก/TH-TH/>.

^๓ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการดำเนินการตามแผนงานหรือโครงการภายใต้พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงิน เพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๓ พ.ศ. ๒๕๖๓, ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๓๗ ตอนพิเศษ ๙๓ ง (๒๒ เมษายน ๒๕๖๓).

^๔ พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงิน เพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๓ มาตรา ๗ บัญญัติว่า

“มาตรา ๗ เพื่อประโยชน์ในการพิจารณาถ้อยแถลงและอนุมัติการใช้จ่ายเงินกู้ ให้เป็นไป ตามมาตรา ๕ และมาตรา ๖ ให้มีคณะกรรมการถ้อยแถลงการใช้จ่ายเงินกู้ประกอบด้วย เลขาธิการ สภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เป็นประธานกรรมการ ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ปลัดกระทรวงการคลัง ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ ผู้อำนวยการสำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งจำนวนไม่เกินห้าคน เป็นกรรมการ ให้รองเลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติคนหนึ่งซึ่งเลขาธิการ สภาพัฒนาการ

๒) จำนวนเงินกู้ ๑,๐๐๐,๐๐๐ ล้านบาท ที่จะนำมาเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจ และสังคม ซึ่งได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ เพียงพอหรือไม่ ซึ่งในการดำเนินการนั้นคณะกรรมการกลั่นกรองการใช้จ่ายเงินกู้ อาจจะเพิ่มเงื่อนไขให้หน่วยงาน ที่รับผิดชอบที่ต้องดำเนินการตามโครงการภายใต้แผนงานหรือโครงการดังกล่าวนี้ โดยมีหลักเกณฑ์ ที่รัดกุม ในการใช้สำหรับการกำกับดำเนินการของคณะกรรมการฯ ในลักษณะของ “กฎบัตร” ที่มีความมุ่งหมายหรือเป้าหมายในลักษณะของการนำไปสู่ความยั่งยืน ความพอเพียง และอาจกำหนด เงื่อนไขให้หน่วยราชการที่จะเสนอขอรับเงินกู้ไปดำเนินโครงการว่าต้องได้รับการรับรองจากชุมชน และจากประชาชนในสัดส่วนที่เหมาะสม

นอกจากนี้ แผนงานหรือโครงการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือ เยียวยา และชดเชยให้กับ ภาคประชาชน เกษตรกร และผู้ประกอบการ รวมไปถึงฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมซึ่งได้รับผลกระทบ จากสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ดังกล่าวนี จะใช้กับระดับพื้นที่ใดบ้าง และควรมีการจัดทำประชาคมในพื้นที่ดังกล่าวก่อนดำเนินการหรือไม่

๓) การกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการใช้จ่ายเงินกู้ตามข้อเสนอของคณะกรรมการการ แก้ปัญหาความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำ วุฒิสภา ที่ระบุในลักษณะของ “กฎบัตร” ดังกล่าวอาจ สามารถกำหนดวิธีการรายงานผลการพิจารณาประจำสัปดาห์ แสดงรายงานประจำของรายภาคหรือ ประจำหมวดการใช้จ่ายได้อย่างสม่ำเสมอเพื่อให้สามารถติดตาม ตรวจสอบได้ก่อนเข้าสู่การพิจารณา ของคณะรัฐมนตรี

๔) นอกจากนี้ อาจกำหนดวิธีการดำเนินการในรายละเอียดต่าง ๆ อาทิ การตั้งโฆษกของ คณะกรรมการฯ เพื่อแถลงข้อมูลการดำเนินการประจำสัปดาห์ กำหนดวิธีการใช้เงินโดยการจ้างแรงงาน ท้องถิ่น หรือคนว่างงานเพราะเหตุการณระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ การเสนอโครงการ ในลักษณะของโครงการจ้างหนุ่มสาวคืนถิ่นเพื่อสร้างความมั่นคงให้แก่พื้นที่ของตน รวมถึงการวางแผน จ้างงานบัณฑิตจบใหม่ให้มีส่วนร่วมในการแก้ไขวิกฤตการณ์ครั้งนี้

สำหรับเงินกู้จำนวน ๑,๐๐๐,๐๐๐ ล้านบาทนี้ มิใช่เป็นการกู้เงินเพื่อการลงทุนอย่างเช่น การกู้ปกติ แต่เป็นการกู้เงินมาเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยาและฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ที่ได้รับผลกระทบ จากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ดังนั้น การดำเนินโครงการขนาดใหญ่ หรือโครงการ ระยะยาว อาจไม่สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของพระราชกำหนดฯ นี้ และหากกำหนดให้แต่ส่วนราชการ ต่าง ๆ มายื่นเสนอโครงการก็อาจขาดการมีส่วนร่วมของประชาชนได้ ดังนั้น จึงควรให้ความสำคัญ กับการรับฟังความคิดเห็นหรือการมีส่วนร่วมของประชาชนด้วย และควรพิจารณาในเรื่องการอนุมัติจ่าย งบประมาณเพื่อมิให้มีการจ่ายแก่หน่วยงานที่ถูกโอนงบประมาณตามร่างพระราชบัญญัติโอนงบประมาณ รายจ่าย พ.ศ. ซึ่งมีวัตถุประสงค์ใช้จ่ายในการแก้ไขปัญหาจากผลกระทบของโรคติดเชื้อโคโรนา ๒๐๑๙ อันจะทำให้การใช้จ่ายเงินดังกล่าวสมเจตนารมณ์ของกฎหมาย

เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติมอบหมาย เป็นเลขานุการ และผู้แทนสำนักงบประมาณ และผู้แทนสำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ เป็นผู้ช่วยเลขานุการร่วม โดยให้สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติรับผิดชอบงานวิชาการและธุรการ ของคณะกรรมการกลั่นกรองการใช้จ่ายเงินกู้

วาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ให้เป็นไปตามที่นายกรัฐมนตรีกำหนด การดำเนินการตามแผนงานหรือโครงการตามพระราชกำหนดนี้ ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะรัฐมนตรีกำหนดโดย ข้อเสนอแนะของคณะกรรมการกลั่นกรองการใช้จ่ายเงินกู้”

ภาคผนวก

- : สำเนาหนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/๑๒๓๒๘
ลงวันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๖๓
เรื่อง พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา
เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาด
ของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๓
กราบเรียน ประธานวุฒิสภา
- : พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา
และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาด
ของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๓
(สภาผู้แทนราษฎรลงมติอนุมัติแล้ว)
- : ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการดำเนินการตามแผนงานหรือ
โครงการภายใต้พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไข
ปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากการ
ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๓ พ.ศ. ๒๕๖๓

(๑)

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
เลขรับ..... 3165
วันที่..... 21 มี.ค. 2563
เวลา..... 14:39 น.

ที่ นร ๐๕๐๓/๑๒๓๒๗

สำนักนายกรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๒๑ เมษายน ๒๕๖๓

เรื่อง พระราชกำหนด รวม ๔ ฉบับ

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

สิ่งที่ส่งมาด้วย พระราชกำหนดในเรื่องนี้ รวม ๔ ฉบับ

ด้วยได้มีการประกาศใช้พระราชกำหนด รวม ๔ ฉบับ เป็นกฎหมายแล้ว ดังนี้

๑. พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๓
 ๒. พระราชกำหนดการให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้ประกอบการวิสาหกิจที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๓
 ๓. พระราชกำหนดการรักษาเสถียรภาพของระบบการเงินและความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๓
 ๔. พระราชกำหนดว่าด้วยการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๓
- ดังที่ได้ส่งมาพร้อมนี้

จึงขอเสนอพระราชกำหนด รวม ๔ ฉบับดังกล่าว มาเพื่อขอได้โปรดนำเสนอมติวุฒิสภาพิจารณาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

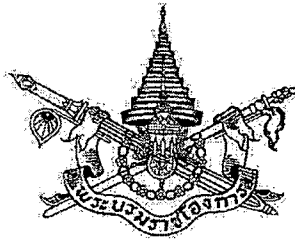
พลเอก

(ประยุทธ์ จันทร์โอชา)
นายกรัฐมนตรี

กลุ่มงานบริหารทั่วไป
รับที่ ๑๓๗/๒๖ วันที่ ๒๑/เม.ย./๖๓
เวลา ๑๕:๐๐ น. ส่ง ต.จ.ว.
สำนักการประชุม

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๑๓๐๓ (อำนวยการ)
โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๕๘

กลุ่มงานพระราชบัญญัติ
รับที่ ๑ / ๒๕๖๓
วันที่ ๒๑ / เม.ย. / ๒๕๖๓
เวลา ๑๕:๓๑ น.

พระราชกำหนด

ให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา
เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาด
ของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙

พ.ศ. ๒๕๖๓

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๘ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๓
เป็นปีที่ ๕ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว
มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา
เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อ
ไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๗๒ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชกำหนดขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกำหนดนี้เรียกว่า “พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงิน
เพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของ
โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๓”

มาตรา ๒ พระราชกำหนดนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ เพื่อประโยชน์ในการแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ให้กระทรวงการคลังโดยอนุมัติ คณะรัฐมนตรีมีอำนาจกู้เงินบาทหรือเงินตราต่างประเทศ หรือออกตราสารหนี้ ในนามรัฐบาล แห่งราชอาณาจักรไทย มีมูลค่ารวมกันไม่เกินหนึ่งล้านล้านบาทโดยต้องลงนามในสัญญากู้เงิน หรือออกตราสารหนี้ภายในวันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๔

มาตรา ๔ ให้การกู้เงินตามพระราชกำหนดนี้เป็นการกู้เงินตามมาตรา ๕๓ แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑

มาตรา ๕ เงินกู้ตามพระราชกำหนดนี้ จะนำไปใช้เพื่อการอื่นนอกจากการดังต่อไปนี้มิได้

(๑) เพื่อแก้ไขปัญหาการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙

(๒) เพื่อช่วยเหลือ เยียวยา และชดเชยให้แก่ภาคประชาชน เกษตรกร และผู้ประกอบการ ซึ่งได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙

(๓) เพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙

แผนงานหรือโครงการใช้จ่ายเงินกู้เพื่อการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติ ตามบัญชีท้ายพระราชกำหนดนี้

มาตรา ๖ การกู้เงินตามพระราชกำหนดนี้ ให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติเท่าที่จำเป็น โดยคำนึงถึงขีดความสามารถของรัฐในการชำระหนี้คืนประกอบด้วย ทั้งนี้ การกู้เงินเพื่อการ ตามมาตรา ๕ (๑) และ (๒) ให้มีมูลค่ารวมกันไม่เกินหกแสนล้านบาท และเพื่อการตามมาตรา ๕ (๓) ให้มีมูลค่ารวมกันไม่เกินสี่แสนล้านบาท

ในกรณีจำเป็น คณะรัฐมนตรีจะมีมติให้นำวงเงินกู้เพื่อการตามมาตรา ๕ (๒) มาใช้ เพื่อการตามมาตรา ๕ (๑) ก็ได้

ในกรณีจำเป็นอันมิอาจหลีกเลี่ยงได้ คณะรัฐมนตรีจะมีมติให้นำวงเงินกู้เพื่อการ ตามมาตรา ๕ (๓) มาใช้เพื่อการตามมาตรา ๕ (๑) และ (๒) เพิ่มเติมก็ได้ แต่เมื่อรวมวงเงินกู้ทั้งหมด ต้องไม่เกินหนึ่งล้านล้านบาท

มาตรา ๗ เพื่อประโยชน์ในการพิจารณากลับกรองและอนุมัติการใช้จ่ายเงินกู้ ให้เป็นไป ตามมาตรา ๕ และมาตรา ๖ ให้มีคณะกรรมการกลับกรองการใช้จ่ายเงินกู้ประกอบด้วย เลขาธิการ สภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เป็นประธานกรรมการ ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ปลัดกระทรวงการคลัง ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ ผู้อำนวยการสำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ

ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งจำนวนไม่เกินห้าคน เป็นกรรมการ ให้รองเลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติคนหนึ่งซึ่งเลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติมอบหมาย เป็นเลขานุการ และผู้แทนสำนักงานประมาณและผู้แทนสำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ เป็นผู้ช่วยเลขานุการร่วม โดยให้สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติรับผิดชอบงานวิชาการและธุรการของคณะกรรมการกลั่นกรองการใช้จ่ายเงินกู้

วาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ให้เป็นไปตามที่นายกรัฐมนตรีกำหนด

การดำเนินการตามแผนงานหรือโครงการตามพระราชกำหนดนี้ ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะรัฐมนตรีกำหนดโดยข้อเสนอแนะของคณะกรรมการกลั่นกรองการใช้จ่ายเงินกู้

มาตรา ๘ ให้คณะกรรมการกลั่นกรองการใช้จ่ายเงินกู้มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) พิจารณากลั่นกรองแผนงานหรือโครงการให้เป็นไปตามแผนงานหรือโครงการใช้จ่ายเงินกู้ตามพระราชกำหนดนี้ ก่อนเสนอคณะรัฐมนตรีอนุมัติ

(๒) กำกับดูแลการดำเนินงานตามแผนงานหรือโครงการที่ใช้เงินกู้ตามพระราชกำหนดนี้ และรายงานความก้าวหน้าต่อคณะรัฐมนตรีอย่างน้อยทุกสามเดือน

(๓) กำหนดวงเงินสำหรับรายการเงินสำรองจ่ายตามแผนงานหรือโครงการที่กำหนดไว้ในบัญชีท้ายพระราชกำหนดนี้ เพื่อจัดเตรียมไว้เป็นค่าใช้จ่ายสำหรับการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการบริหารโครงการตามความจำเป็นและเหมาะสม เพื่อขออนุมัติต่อคณะรัฐมนตรี

(๔) เสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณามีมติตามมาตรา ๖ วรรคสอง และวรรคสาม

(๕) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมาย

(๖) เสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อวางระเบียบเกี่ยวกับการดำเนินการตามแผนงานหรือโครงการที่ใช้เงินกู้ตามพระราชกำหนดนี้ ระเบียบดังกล่าวเมื่อคณะรัฐมนตรีเห็นชอบแล้วให้ใช้บังคับได้

(๗) ปฏิบัติการอื่นตามที่คณะรัฐมนตรีหรือนายกรัฐมนตรีมอบหมาย

การพิจารณากลั่นกรองตาม (๑) คณะกรรมการต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จไม่ช้ากว่ายี่สิบวัน นับแต่วันที่ได้รับเรื่อง

มาตรา ๙ ให้สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะมีหน้าที่และอำนาจดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารและจัดการการกู้เงิน การเบิกจ่ายเงินกู้ การชำระหนี้ และการอื่นใดที่เกี่ยวกับการกู้เงินตามพระราชกำหนดนี้ และให้นำกฎหมายว่าด้วยการบริหารหนี้สาธารณะมาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม

เว้นแต่คำว่าหน่วยงานของรัฐ ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ ทั้งนี้ นอกจากพระราชกำหนดนี้จะบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น

มาตรา ๑๐ ภายในหกสิบวันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ ให้กระทรวงการคลังรายงานการกู้เงินตามพระราชกำหนดนี้ที่กระทำในปีงบประมาณที่ล่วงมาแล้วให้รัฐสภาพิจารณ โดยรายงานดังกล่าวอย่างน้อยต้องระบุรายละเอียดของการกู้เงิน วัตถุประสงค์ของการใช้จ่ายเงินกู้ รวมถึงผลสัมฤทธิ์และประโยชน์ที่ได้รับหรือคาดว่าจะได้รับ

มาตรา ๑๑ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชกำหนดนี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี

(๖)

บัญชีท้ายพระราชกำหนด
ให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม
ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๓

แผนงานหรือโครงการ	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	วงเงิน (ภายใต้บังคับ มาตรา ๖)
<p>๑. แผนงานหรือโครงการที่มีวัตถุประสงค์ทางการแพทย์และสาธารณสุข เพื่อแก้ไขปัญหาการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙</p> <p>๑.๑ แผนงานหรือโครงการเพื่อรองรับค่าใช้จ่าย ค่าเยียวยา ค่าชดเชย และค่าเสียหาย สำหรับบุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข รวมถึงผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนค่าใช้จ่ายในการจัดหาผู้ชำนาญการทั้งในประเทศและต่างประเทศ</p> <p>๑.๒ แผนงานหรือโครงการเพื่อจัดซื้อจัดหาอุปกรณ์ทางการแพทย์และสาธารณสุข ยารักษาโรค วัคซีนป้องกันโรค และห้องปฏิบัติการทางการแพทย์</p> <p>๑.๓ แผนงานหรือโครงการเพื่อรองรับค่าใช้จ่ายที่จำเป็นต่อการบำบัดรักษา ป้องกันควบคุมโรค รวมทั้งการวิจัยพัฒนาทางการแพทย์และสาธารณสุขเพื่อการฟื้นฟูด้านสาธารณสุขของประเทศ</p> <p>๑.๔ แผนงานหรือโครงการเพื่อการเตรียมความพร้อมด้านสถานพยาบาล และค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล และค่าใช้จ่ายในการกักตัวผู้มีความเสี่ยงในการติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙</p> <p>๑.๕ แผนงานหรือโครงการด้านสาธารณสุขเพื่อรับมือสถานการณ์ฉุกเฉิน อันเนื่องมาจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙</p>	<p>- กระทรวงสาธารณสุข</p> <p>- หน่วยงานของรัฐที่คณะรัฐมนตรีมอบหมายตามข้อเสนอของกระทรวงสาธารณสุข</p>	<p>๕๕,๐๐๐ ล้านบาท</p>
<p>๒. แผนงานหรือโครงการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือ เยียวยา และชดเชยให้กับภาคประชาชน เกษตรกร และผู้ประกอบการ ซึ่งได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙</p> <p>๒.๑ แผนงานหรือโครงการเพื่อช่วยเหลือ เยียวยา และชดเชย ให้แก่ประชาชนซึ่งได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙</p> <p>๒.๒ แผนงานหรือโครงการเพื่อช่วยเหลือ เยียวยา และชดเชย ให้แก่เกษตรกรซึ่งได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙</p> <p>๒.๓ แผนงานหรือโครงการเพื่อช่วยเหลือ เยียวยา และชดเชย ให้แก่ผู้ประกอบการซึ่งได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙</p> <p>๒.๔ แผนงานหรือโครงการเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และชดเชยประชาชน เกษตรกร และผู้ประกอบการ เพื่อรับมือสถานการณ์ฉุกเฉิน อันเนื่องมาจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙</p>	<p>- กระทรวงการคลัง</p> <p>- หน่วยงานของรัฐที่คณะรัฐมนตรีมอบหมายตามข้อเสนอของกระทรวงการคลัง</p>	<p>๕๕๕,๐๐๐ ล้านบาท</p>

แผนงานหรือโครงการ	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	วงเงิน (ภายใต้บังคับ มาตรา ๖)
<p>๓. แผนงานหรือโครงการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙</p> <p>๓.๑ แผนงานหรือโครงการลงทุนและกิจกรรมการพัฒนาที่สามารถ พลิกฟื้นกิจกรรมทางเศรษฐกิจ เพิ่มศักยภาพ และยกระดับการค้า การผลิต และการบริการในสาขาเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศ โดยครอบคลุมภาคเกษตรกรรม อุตสาหกรรม การค้าและการลงทุนท่องเที่ยวและบริการ</p> <p>๓.๒ แผนงานฟื้นฟูเศรษฐกิจท้องถิ่นและชุมชน ผ่านการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมเพื่อสร้างงาน สร้างอาชีพ โดยการส่งเสริมตลาดสำหรับผลผลิต และผลิตภัณฑ์ของธุรกิจชุมชนที่เชื่อมโยงกับการท่องเที่ยวหรือภาคบริการอื่น การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในชุมชน การจัดหาปัจจัยการผลิตและสิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็นสำหรับการพัฒนาผลิตภัณฑ์ท้องถิ่นและชุมชน รวมทั้งการสร้างการเข้าถึงช่องทางการตลาด พร้อมทั้งยกระดับมาตรฐานคุณภาพและมูลค่าเพิ่มของสินค้าและผลิตภัณฑ์ท้องถิ่นและชุมชน</p> <p>๓.๓ แผนงานหรือโครงการเพื่อส่งเสริมและกระตุ้นการบริโภคภาคครัวเรือนและเอกชน รวมถึงการลงทุนต่างๆ ของภาคเอกชน เพื่อให้สถานะการบริโภคและการลงทุนกลับเข้าสู่ระดับปกติได้โดยเร็ว</p> <p>๓.๔ แผนงานพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานผ่านการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมเพื่อสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจ ยกกระดับโครงสร้างพื้นฐาน และสนับสนุนกระบวนการผลิตเพื่อการพัฒนาประเทศในระยะต่อไป</p>	<p>- กระทรวงการคลัง</p> <p>- หน่วยงานของรัฐ ที่คณะรัฐมนตรี มอบหมาย</p>	<p>๔๐๐,๐๐๐ ล้านบาท</p>

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชกำหนดฉบับนี้ คือ โดยที่โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ได้ระบาดอย่างรุนแรงขึ้นทั่วโลกรวมทั้งประเทศไทย และองค์การอนามัยโลกได้ประกาศให้เป็นภาวะการแพร่ระบาดใหญ่ทั่วโลกประกอบกับโรคติดเชื้อดังกล่าวเป็นโรคอุบัติใหม่ที่ยังไม่มียารักษาและวัคซีนป้องกัน ส่งผลให้จำนวนผู้ติดเชื้อทั่วโลกและภายในประเทศเพิ่มสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว และยังไม่สามารถคาดการณ์ได้ว่าการระบาดของโรคดังกล่าวจะสิ้นสุดลงเมื่อใด นอกจากนั้น การระบาดของโรคร้ายแรงนี้ยังทำให้ระบบเศรษฐกิจทั้งของโลกและของประเทศไทยหดตัวลงอย่างรุนแรงและรวดเร็ว กระทบต่อประชาชนทุกสาขาอาชีพ ในวงกว้าง ถือเป็นภัยพิบัติสาธารณะที่ส่งผลกระทบต่อชีวิตและสุขภาพอนามัยของประชาชนและต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศอย่างยิ่งยวด ที่ผ่านมารัฐบาลได้ใช้งบประมาณแผ่นดินที่มีอยู่ในการดำเนินมาตรการและวิธีการต่าง ๆ เพื่อหยุดยั้งและควบคุมการระบาดของโรคและช่วยเหลือเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบ แต่ก็ยังไม่เพียงพอในอันที่จะยุติการระบาดของโรคและช่วยเหลือเยียวยาประชาชนซึ่งได้รับผลกระทบในทุกภาคส่วน แม้จะได้มีการปรับแผนการใช้จ่ายงบประมาณมาเพื่อใช้จ่ายในการนี้แล้วก็ตาม โดยในเบื้องต้นรัฐบาลประมาณการว่ามีความจำเป็นรีบด่วนที่จะต้องใช้จ่ายเงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมประมาณหนึ่งล้านล้านบาท ซึ่งไม่อาจดำเนินการให้ได้มาโดยวิธีการงบประมาณตามปกติ จึงเป็นกรณีฉุกเฉินที่มีความจำเป็นรีบด่วนอันมิอาจจะหลีกเลี่ยงได้ เพื่อประโยชน์ในอันที่จะรักษาความปลอดภัยสาธารณะ ความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศ และป้องกันภัยพิบัติสาธารณะ จึงจำเป็นต้องตราพระราชกำหนดนี้

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี

ว่าด้วยการดำเนินการตามแผนงานหรือโครงการภายใต้พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงิน เพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๓

พ.ศ. ๒๕๖๓

เพื่อให้การดำเนินการตามแผนงานหรือโครงการภายใต้พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงิน เพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๓ เป็นไปอย่างรัดกุม มีประสิทธิภาพ คุ่มค่า และเป็นประโยชน์ในการแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๗ วรรคสาม ประกอบกับมาตรา ๘ (๖) แห่งพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงิน เพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๓ คณะรัฐมนตรี โดยข้อเสนอแนะของคณะกรรมการกฤษฎีกาใช้จ่ายเงินกู้จึงมีมติเมื่อวันที่ ๒๑ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๓ วางระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการดำเนินการตามแผนงานหรือโครงการภายใต้พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงิน เพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๓ พ.ศ. ๒๕๖๓”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๑ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๓ เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในระเบียบนี้

“พระราชกำหนด” หมายความว่า พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงิน เพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๓

“โครงการ” หมายความว่า แผนงานหรือโครงการที่มีวัตถุประสงค์ตามแผนงาน หรือโครงการที่กำหนดไว้ในบัญชีท้ายพระราชกำหนด

“แผนงานหรือโครงการที่ ๑” หมายความว่า แผนงานหรือโครงการที่มีวัตถุประสงค์ทางการแพทย์และสาธารณสุข เพื่อแก้ไขปัญหาการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ตามที่กำหนดไว้ในบัญชีท้ายพระราชกำหนด

“แผนงานหรือโครงการที่ ๒” หมายความว่า แผนงานหรือโครงการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือ เยียวยา และชดเชยให้กับภาคประชาชน เกษตรกร และผู้ประกอบการซึ่งได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ตามที่กำหนดไว้ในบัญชีท้ายพระราชกำหนด

“แผนงานหรือโครงการที่ ๓” หมายความว่า แผนงานหรือโครงการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อฟื้นฟู เศรษฐกิจและสังคม ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ตามที่กำหนดไว้ในบัญชีท้ายพระราชกำหนด

“เงินกู้” หมายความว่า เงินที่กระทรวงการคลังโดยอนุมัติคณะรัฐมนตรี กู้ในนามรัฐบาล แห่งราชอาณาจักรไทยตามพระราชกำหนด

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการกลั่นกรองการใช้จ่ายเงินกู้ ตามพระราชกำหนด

“หน่วยงานเจ้าของโครงการ” หมายความว่า หน่วยงานของรัฐที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติ หรือมอบหมายให้ดำเนินโครงการ

ข้อ ๔ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามระเบียบนี้

หมวด ๑

บททั่วไป

ข้อ ๕ การดำเนินโครงการ ไม่ว่าจะเป็นการเสนอโครงการ การจัดสรรเงินกู้ การเบิกจ่ายเงินกู้ และการรายงานผลการดำเนินโครงการ ให้ดำเนินการรับส่งข้อมูลผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และให้มีการจัดส่งข้อมูลให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้วย

ข้อ ๖ ให้สำนักงบประมาณจัดสรรเงินกู้ตามวงเงินกู้ที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติ รวมทั้งกำหนด หลักเกณฑ์หรือวิธีปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง

ข้อ ๗ ให้กรมบัญชีกลางรับฝากเงินกู้ไว้ในบัญชีเงินฝากกระทรวงการคลัง และจัดทำระบบบัญชี ระบบการเบิกจ่ายเงินกู้สำหรับโครงการ รวมทั้งกำหนดหลักเกณฑ์ หรือวิธีปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง

ข้อ ๘ ให้สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะจัดหาเงินกู้และดำเนินการกู้เงินสำหรับโครงการ เปิดบัญชีและนำฝากเงินกู้ไว้ในบัญชี จัดทำระบบบริหารเงินสด และรายงานสถานะเงินกู้ รวมทั้ง กำหนดหลักเกณฑ์หรือวิธีปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง

ข้อ ๙ การประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง จึงจะถือว่าเป็นองค์ประชุม

ข้อ ๑๐ ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบนี้ ให้เสนอคณะรัฐมนตรีวินิจฉัย และเมื่อคณะรัฐมนตรีมีมติเป็นประการใดแล้วให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการให้เป็นไปตามนั้น

หมวด ๒

การเสนอ การพิจารณาถ้อยแถลง และการอนุมัติโครงการ

ข้อ ๑๑ ในการเสนอโครงการเพื่อขอใช้จ่ายเงินกู้ภายใต้วงเงินในแผนงานหรือโครงการที่ ๑ และแผนงานหรือโครงการที่ ๒ ให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) กรณีเป็นโครงการที่ขอใช้จ่ายเงินกู้ภายใต้วงเงินในแผนงานหรือโครงการที่ ๑ ให้หน่วยงานของรัฐโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีเจ้าสังกัดจัดทำรายละเอียดโครงการเสนอต่อกระทรวงสาธารณสุข เพื่อรวบรวมและจัดทำความเห็น ก่อนเสนอคณะกรรมการพิจารณา

(๒) กรณีเป็นโครงการที่ขอใช้จ่ายเงินกู้ภายใต้วงเงินในแผนงานหรือโครงการที่ ๒ ให้หน่วยงานของรัฐโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีเจ้าสังกัดจัดทำรายละเอียดโครงการเสนอต่อกระทรวงการคลัง เพื่อรวบรวมและจัดทำความเห็น ก่อนเสนอคณะกรรมการพิจารณา

ในการจัดทำความเห็นตามวรรคหนึ่ง (๑) และ (๒) ให้กระทรวงสาธารณสุขหรือกระทรวงการคลัง แล้วแต่กรณี พิจารณาความสอดคล้องของโครงการตามวัตถุประสงค์ของแผนงานหรือโครงการที่ ๑ หรือแผนงานหรือโครงการที่ ๒ แล้วแต่กรณี และให้กระทรวงสาธารณสุขหรือกระทรวงการคลังนำส่งความเห็นพร้อมทั้งรายละเอียดโครงการของหน่วยงานของรัฐเสนอต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณาภายใน ๑๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับข้อเสนอจากหน่วยงานของรัฐ ซึ่งมีรายละเอียดข้อมูลครบถ้วน ทั้งนี้ หากพ้นกำหนดเวลาดังกล่าว ให้ถือว่ากระทรวงสาธารณสุขหรือกระทรวงการคลังเห็นชอบกับโครงการของหน่วยงานของรัฐ และให้หน่วยงานของรัฐเสนอคณะกรรมการพิจารณาต่อไป

ข้อ ๑๒ ในการเสนอโครงการเพื่อขอใช้จ่ายเงินกู้ภายใต้วงเงินในแผนงานหรือโครงการที่ ๓ ให้สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติจัดทำกรอบนโยบายการฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมของประเทศในด้านต่าง ๆ เสนอต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณา และนำเสนอคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบ

เมื่อคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบตามวรรคหนึ่งแล้ว ในการเสนอโครงการ เพื่อขอใช้จ่ายเงินกู้ภายใต้วงเงินในแผนงานหรือโครงการที่ ๓ ให้หน่วยงานของรัฐโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีเจ้าสังกัดจัดทำรายละเอียดโครงการที่มีความสอดคล้องกับกรอบนโยบายการฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมของประเทศเสนอสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เพื่อรวบรวมและจัดทำความเห็น แล้วเสนอคณะกรรมการพิจารณาภายใน ๑๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับข้อเสนอจากหน่วยงานของรัฐซึ่งมีรายละเอียดข้อมูลครบถ้วน ทั้งนี้ หากพ้นกำหนดเวลาดังกล่าว ให้สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเสนอโครงการต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณาต่อไป

ข้อ ๑๓ โครงการที่หน่วยงานของรัฐเสนอให้คณะกรรมการเพื่อพิจารณากลับกรองโครงการตามข้อ ๑๑ และข้อ ๑๒ ต้องมีลักษณะ ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นโครงการที่มีวัตถุประสงค์สอดคล้องกับแผนงานหรือโครงการตามที่กำหนดไว้ในบัญชีท้ายพระราชกำหนด

(๒) เป็นโครงการที่มีความจำเป็นเร่งด่วนที่ต้องใช้จ่ายหรือก่อหนี้ผูกพันโดยเร็วแต่ไม่ได้รับจัดสรรงบประมาณ หรือได้รับจัดสรรงบประมาณไว้แล้วแต่มีจำนวนไม่เพียงพอ

(๓) เป็นโครงการที่มีความพร้อม สามารถดำเนินการได้ทันทีภายหลังจากที่ได้รับอนุมัติโครงการจากคณะรัฐมนตรี

(๔) เป็นโครงการที่มีความคุ้มค่าในการดำเนินงานและก่อให้เกิดประโยชน์ทางเศรษฐกิจหรือสังคมตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในบัญชีท้ายพระราชกำหนด

(๕) ลักษณะอื่นใดตามที่คณะกรรมการกำหนด

ทั้งนี้ การจัดทำรายละเอียดโครงการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

ข้อ ๑๔ ในการพิจารณากลับกรองข้อเสนอกองโครงการตามระเบียบนี้ ให้คณะกรรมการพิจารณา กำหนดวงเงินโครงการที่เหมาะสมที่จะใช้จ่ายจากเงินกู้ก่อนเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติ

ให้ดำเนินโครงการเมื่อคณะรัฐมนตรีอนุมัติให้ดำเนินโครงการแล้ว ในกรณีที่ โครงการใด ต้องดำเนินการตามขั้นตอนของกฎหมายและระเบียบใด ให้หน่วยงานเจ้าของโครงการดำเนินการตามขั้นตอนของกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

หมวด ๓

การดำเนินโครงการ

ข้อ ๑๕ เมื่อคณะรัฐมนตรีอนุมัติให้ดำเนินโครงการแล้ว ให้

(๑) สำนักงานประมาณจัดสรรเงินกู้ตามวงเงินกู้ที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติ

(๒) สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะดำเนินการกู้เงินเพื่อใช้จ่ายสำหรับโครงการ

(๓) หน่วยงานเจ้าของโครงการจัดส่งประมาณการการเบิกจ่ายเงินกู้เป็นรายเดือนให้แก่สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะเพื่อประกอบการจัดหาเงินกู้

ข้อ ๑๖ การดำเนินโครงการในส่วนที่เกี่ยวกับการพัสดุ ให้หน่วยงานเจ้าของโครงการปฏิบัติ ภายใต้บังคับของกฎหมายว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ หรือตามกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับของหน่วยงานเจ้าของโครงการ แล้วแต่กรณี

ข้อ ๑๗ ให้หน่วยงานเจ้าของโครงการสามารถเริ่มดำเนินโครงการในส่วนที่เกี่ยวกับการพัสดุ ได้ทันทีหลังจากที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติให้ดำเนินโครงการ แต่จะใช้จ่ายหรือก่อนนี้ผูกพันได้ต่อเมื่อได้รับการจัดสรรเงินกู้จากสำนักงบประมาณแล้ว

ข้อ ๑๘ ในกรณีที่หน่วยงานเจ้าของโครงการประสงค์จะขอโอนหรือเปลี่ยนแปลงรายละเอียด ของโครงการ ให้หน่วยงานเจ้าของโครงการโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีเจ้าสังกัด เสนอคำขอการโอน หรือเปลี่ยนแปลงรายละเอียดของโครงการ พร้อมเหตุผลความจำเป็น ต่อคณะกรรมการพิจารณา ก่อนเสนอขออนุมัติต่อคณะรัฐมนตรี ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด

ข้อ ๑๙ เมื่อหน่วยงานเจ้าของโครงการได้ดำเนินโครงการเสร็จสิ้นแล้ว หรือไม่สามารถดำเนิน โครงการได้ไม่ว่ากรณีใด ๆ หากมีเงินกู้เหลือจ่ายของโครงการนั้น ให้หน่วยงานเจ้าของโครงการรายงาน เงินกู้เหลือจ่ายให้สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะทราบ และให้หน่วยงานเจ้าของโครงการส่งคืนเงินกู้เหลือจ่าย เข้าบัญชีตามข้อ ๒๐

หมวด ๔

การเก็บรักษาเงินกู้และการเบิกจ่ายเงินกู้

ข้อ ๒๐ ให้สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะนำเงินกู้ฝากบัญชีเงินฝากกระทรวงการคลังชื่อบัญชี “เงินกู้ตามพระราชกำหนดกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา COVID-๑๙”

เมื่อหน่วยงานเจ้าของโครงการดำเนินโครงการเสร็จสิ้นครบทุกโครงการแล้ว หรือไม่มีความจำเป็น ที่จะต้องใช้จ่ายเงินกู้ตามโครงการอีก ให้สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะนำเงินกู้ ที่เหลือในบัญชี ตามวรรคหนึ่งส่งคืนคลังและปิดบัญชีดังกล่าว

ข้อ ๒๑ การเบิกจ่ายเงินกู้เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายของโครงการ ให้หน่วยงานเจ้าของโครงการปฏิบัติ ตามระเบียบการเบิกจ่ายเงินของทางราชการ และหลักเกณฑ์หรือวิธีปฏิบัติ ที่กระทรวงการคลังกำหนด

หมวด ๕

การติดตามประเมินผล และการรายงานผลการใช้จ่ายเงินกู้

ข้อ ๒๒ การติดตามประเมินผลการดำเนินโครงการ และการรายงานผลการใช้จ่ายเงินกู้ ตามพระราชกำหนด ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังกำหนด

โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี ทั้งนี้ ตามมาตรา ๕๘ แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลัง
ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑

หมวด ๖

การใช้เงินกู้สำหรับรายการเงินสำรองจ่าย

ข้อ ๒๓ ในกรณีที่หน่วยงานเจ้าของโครงการมีความจำเป็นต้องใช้เงินกู้ ในรายการเงินสำรองจ่าย
ตามที่คณะกรรมการได้กำหนดวงเงินไว้ ให้หน่วยงานเจ้าของโครงการ โดยความเห็นชอบของรัฐมนตรี
เจ้าสังกัด เสนอคำขอใช้เงินกู้พร้อมแสดงเหตุผลความจำเป็น ต่อคณะกรรมการพิจารณากลับกรอง
และเสนอความเห็น ก่อนเสนอขออนุมัติต่อคณะรัฐมนตรีต่อไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๑ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๓

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี